

Max Nordau sirjánál

Írta: SAUBER-MICHAJLOVICS SANDOR

Bús magyar-zsidókból álló kis csoport gyűlt egybe szerdán délután a tel-avivi régi temetőben Max Nordau sirjánál. Eljöttek hódolni a szellemóriás emlékének, halála harmincadik évfordulója alkalmából. A hódolók száma alig tett ki két minjánra valót. Az izraeli ifjúságot egy 14 éves kisfiú képviselte, akit az apja elővigyázatosságból hozott magával, hogy szükség esetén a hiányzó minját kiegészítse. Ez volt a legszomorúbb. Mert Nordau, az izom-zsidóság fogalmának megteremtője, az ifjúságban látta a zsidó jövő letéteményesét. És ez az ifjúság fel sem kereste a nagy vezér sirját halálának harminc-éves évfordulóján. Nem lustaságból maradtak távol, hanem egyszerűen azért, mert nem tudják felmérni, sőt nem is ismerik Nordau nemzetiség nagyságát.

A nagy vezér ellenfelei üdözték életében és a siron túl sem tudják megbecsülni neki, hogy korát harminc évvel megelőzte gondolataival és eszméivel. Herzl és Nordau a galut sürgős felszámolását követelték. Achád Háám és társai a lelkek előkészítését tartották fontosnak és megakadályozták a tömegbevándorlást. Herzl a minduntalan gáncsolások idő előtt sirba vitték, Nordaut csak holtvágányra tolták.

1919-ben, a Petljura-pogromok és az ukránai éhínség idején nagy alkalom nyílt a tömegbevándorlásra. Nordau akkor hatszáz ezer zsidó azonnali áttelepítését követelte. Az evakuáció tárgyában Párisban sajtókonferenciát hívott egybe, ahol a világ közvéleményének képviselői előtt kifejtette a terv részleteit és bebizonyította keresztültelének lehetőségét.

Egyik újságíró kérdésére, miből fogja fenntartani magát a palesztinai pusztában letelepített hatszáz ezer zsidó, Nordau a világ legtermészetesebb hangján azt válaszolta, hogy egyharmada alighanem éhenhal, egyharmada itt marad kvártélycsinálónak és előkészíti a talajt az utánuk következő milliók számára. Ha azonban nem viszik el az ukránai zsidókat, — mondotta emelt hangon, — utolsó szál idegen földön fognak elpusztulni. A lakásprobléma sem okozott neki sok gondot. „Sátrakban fognak lakni, mint a katonák, amíg végleges lakáshoz nem jutnak” — mondotta.

A Cionista Szervezet „humanistát” felháborította Nordau terve, amelyet nyíltan örülségnek minősítettek. Gondoskodtak is róla, hogy az újságírók ne vegyék komolyan „az öreg úr” szavait.

— Szenilis az öreg — mondták tettetett részvétellel — és nem volna a mozgalom hasznára, ha örült terveit a világ tudomására hoznák.

Ugyanakkor a görögök Nyugat-Anatoliából és Törökország keleti részéből másfélmillió görögöt telepítettek át Görögországba a Népszövetség pénzügyi támogatásával. Az ország gazdasági helyzete a tömegbevándorlás következtében nem rendült meg, ellenkezőleg: felvirágozott. A hazatelepített tömegek új erőt és iniciatívát hoztak be a görög nemzeti élet vérkeringésébe. Amikor Nordau lehunyta proféta szeméit, még látta terveinek megvalósítását, — de nem a zsidók, hanem a görögök által.

Ma fel sem mérhetjük nemzeti szempontból annak jelentőségét, ha Nordau tervét akkor nem gáncsolják el. Volt ellenfelei ma hallgatásukkal ismerik be Nordau igazát. Helyesebben kifejezve: agyonhallgatással. Alig emlékeznek meg róla.

Halálának harmincadik évfordulója alkalmával a héber sajtó egyrésze mindössze néhány sorban emlékezett meg róla, egyes lapok pedig egyetlen sorra sem méltatták. Pedig Nordau nélkül nem lett volna cionizmus és nem alakult volna meg a zsidó állam. Ő azt a szerepet töltötte be Herzl mellett, mint Rabbi Akiba Bár Kochbánál. Bár ő volt az idősebb, tanultabb és súlyosabb egyéniség, mégis alávetette magát a fiatalabb vezér fegyelmének. Nordau támogatása adta meg Herzlnek az erkölcsi erőt a cionista mozgalom elindításához.

Más nemzetnél a Nordauhoz hasonló vezér halálának harmincadik évfordulója alkalmával százazres tömegek zarándokoltak volna sirjához, nálunk pedig a cionista szervezet meglegedett egy koszorú elhelyezésével. Csak a Nordau-páholly egynéhány tagja ment el a sírhoz, ahol dr. Herskovits Fábán szívbemarkoló gyászbeszédet tartott, dr. Frenkel Jenő pedig a nagy kaddist mondotta el. Ennek a magyar-szarmazású zsidókból álló páholynak dicséretére legyen mondva, hogy három év óta magára vállalta Nordau sirjának a gondozását. Mert addig nem igen volt, aki törődjék vele. S ha ennek a páholynak más célkitűzése nem volna, ez egy magában is létjogosultságot adna neki. Nagyon szomorú azonban, hogy Nordau, — aki sohasem domborította ki magyar származását és működését az egész népről fejtette ki, — kegyeletének méltó megőrzéséről a róla elnevezett Bné Brit-páholynak kell gondoskodnia. Hol ez az állam, illetve a kormány és a nemzeti intézmények kötelessége volna.

Nordau sirjával kapcsolatosan különben az első komoly újságírói sikeremet könyvelhetem el Izraelben. 1934 Ros Hásánája előtt egy tel-avivi héber napilap munkatársa voltam. A kiadóm arra kért meg, hogy az újságnapi szám részére különleges cikket írjak. Az akkori nyugodt időkben ez nem volt egyszerű feladat. Ezért a régi recepthez nyultam és elmentem Tel-Aviv temetőjébe anyagért. Mert a sírok mindig érdekesebbek. Tudtam, hogy ott nyugszik Max Nordau, akit nyolc évvel azelőtt Tel-Aviv városi sajtó halottjának nyilvánított és földi maradványait hazahozatta a párisi temetőből.

Ujabb letartóztatás a hamis devizakiutalási űrlapok ügyében

Visszautasították a leleplezett pénzügyminisztériumi tisztviselő szabadlábrehelyezési kérését

latban őrizetbe vette, majd a pénzügyminisztérium devizaosztályának „Nun-2” jelzésű nyomtatványainak hamisítási botránya egyre nagyobb hullámokat ver. A rendőrség több utazási irodában folytatott le vizsgálót és ennek során további 56 hamisított űrlapot talált, amelyek alapján a bankok devizát szolgáltattak ki külföldre utazó polgároknak.

HABIMAH MŰSORA:

Tel-Aviv, január 24., szombat este 6 órakor
BOTCSINÁLTÁ DOKTOR
 Tel-Aviv, január 24., szombat este 9 órakor
KEK MADAR

DOMUS lombardosztálya kölcsönt ad értéktárgyakra.
 DOMUS, Jeruzsálem, Julian-u. 3. — Tel. 2137.

Végigjártam a Trumpel-udvari temető szélétében, hosszában, de Nordau sírját sehol sem találtam. Erre a temetőörkhöz fordultam felvilágosításért, aki egy szemétdombra mutatva, azt mondotta: „zehu”. Alaposan megnéztem a sírhelyet, de nem láttam egyebet, mint egy rakás papír cementeszsákok és egyéb hulladékok, amit a sírkövesek odahajítottak. Na meg egynehány rozsdás benzinespáncsot és hasznavehetetlen deszkát, amely a sírköveket felállításánál ment tönkre. Még egyszer megkértem a temetőőrt, nem téved-e, mire ő arról biztosított, hogy tévedés nem foroghat fenn, mert ő személyesen jelen volt, amikor Nordaut odatették.

Ez a nemtörődomség rendkívül felháborított és ebben a hangulatban a lap roshásánál számában lírai riport helyett gyilkos támadást intéztem Tel-Aviv városi tanácsa ellen, amely megzavarta a vezér nyugalmát, aki ott pihent az elegáns párisi temetőben szomorú fűzek árnyékában, a leggondosabban ápolott virágágyak tövében és elhozta az elhanyagolt tel-avivi temetőbe szemétdomb-alapzatnak. A cikket azzal fejeztem be, hogy ezt a halottgyalázzással határos kegyeletlenséget, még a hosszánapi imával sem tudja levezekelni Tel Aviv városi tanácsa.

A legközelebbi városi tanácsülésre érkezve, Dizen-goff polgármester szövege sem állt velem. Mikor a titkártól megkérdeztem, miért dühös az öregúr, azt válaszolta: „Mit gondolsz, hogy minden tolforgató új olé büntetlenül döfhet bele vörösbe mártott tollát a városi tanácsba?” — és faképnél hagyott.

A gyűlés végén a tárgyszorozatot „esetleges indítványok” pontjához érve, érdekes fordulat történt. Dr. Mosse Cohen városi tanácsag, a zsebéből előhúzta az újságot és szövege felolvasva az általam írt cikket, amelyet nyilvánosan helyeselt és azt követelte, hogy azonnal határozzák el Nordau sírkövének felállítását. A városi tanács vita nélkül úgy határozott, hogy Nordau legközelebbi évfordulójára a sírköveket el kell készülnie.

Azóta is büszkeséggel tekintem a szíverem, ha elme-gyek Nordau sírjához és ott látom a szép mauzóleumot, amelyek felállításában nekem is némi részem van.

Mi vár a magyarországi zsidókra?

Dr. Marton Ernő előadása a tel-avivi HOH kultúrestjén

Vasárnap, január 25-ikén, este 8 óra 30 perckor dr. Marton Ernő tart előadást a tel-avivi HOH által a Tiferet kávéházban rendezendő kultúrestjén, ahol beszélni fog a zsidók helyzetéről a vasfüggöny mögötti országokban. Dr. Marton Ernő, mint a zsidó problémák kiváló ismerője, bonckés aláveszi a kommunista államokban élő zsidóság helyzetét és keresztmetszetét fogja bemutatni az utóbbi események folytán előállott állapotoknak és azoknak a zsidókra való kihatására.

Az érdekes és tanulságos előadás iránt érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A magyarországi zsidóknak újra elő kell venniük a hamis származási iratokat

— írja Fábán Béla a New-York Timeshez intézett levelébe, amely új kényszerkiutalásokról is szól

New York, (STA). Fábán Béla, az emigráns Magyar Nemzeti Bizottmány végrehajtó bizottságának tagja, a New York Timeshez intézett levelében azt írja, hogy a magyarországi kommunista községtagcsok nem hajlandók helyhatósági bizonyítványt kiállítani annak, aki nem tud megfelelő származási bizonylatot felmutatni. A helyi hatóságok nem elégszenek meg keresztlevéllel és ezért a zsidók kénytelenek újra elővenni régi hamisított irataikat, amelyek segítségével megmenekültek a náciuralom alatt és azt igazolták bennük, hogy legalább négy elődjük ereiben turáni vér csergedez. Magyarországon — állítja Fábán Béla — 1948 óta nem

vettek fel zsidószármazásúakat a tisztai iskolákba, sem diplomáciai pályára. Fábán Béla szerint a Magyarországról érkező levelek újabb zsidó kényszerkiutalásokról számolnak be. Így például sok ezer budapesti zsidót Balassagyarmatra telepítettek át, a Szigetvárról deportált sok száz zsidónak pedig nyomavészett. Ugylátszik, hogy a magyar hatóságok ily módon akarják az országból való kizűkésüket megakadályozni.

A rabbikat arra kényszerítették, hogy a templonok szőszékeiről a Slánsky-per vádlottjait bélyegezzék meg mint hazafülvőket, akik a halálos ítéletre méltán rászolgáltak.

MINDEN VASARNAP HÉTFŐN PÉNTEKEN SZOMBATON
 10-12-ig zónapörkölő
RESZTELT MÁJ VELO TOJASSAL VEKELY GULYÁS NYUL VADASAN BÉCSI SZELET
PAPRIKÁS CSIRKE HAGYMAS ROSTELYOS HIDEG-MELEG SÜLTEK HAMBURGER SZELET RÁNTOTT KARMONADLI
TALPIOT ÉTTEREM, HAIFA, HERZL-U. 61.

Signon
 Porcelán szervizek, dísz-tárgyak, képek, kristályok, zongorák vétele — eladása.
SZAMOSI ÉS TÁRSA HAIFA, HERZL-U. 61

PÉNZT Aranyért, ezüstért és ékszerért
Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16
 Technikum-épülettomb.

PAPLANT (pehely, toll, gyapjú, v. vattával) DUNNÁT PÁRNÁT
 a csehszlovák **WEISZ-nél HAIFA, STANTON 24** ajtó készítőnél: 37.

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra
Louvre - Lombard HAIFA SHAPIRA 13

Jegyezze meg jól a címet!
László az olvasó lakásán cseréli a könyvet.
 HAIFA, ALLENBY 79, (az udvarban.)

Haifai mozik műsora:
GAL-OR, nappali előadások: — FEGYVERES KÜZDELEM, Randolph Scott, Barbara Britton — Esténként: PÁNIK, Viviane Romance, Michel Simon. — Angol feliratok.
ORION: VASEMBER (csak felnőtteknek) Jeff Chandler
GANIM: BABES ON SWING STREET. Zenés film. Peggy Ryan, Ann Blyth
ACMON, Tel. 3003: VIHAROS IFJUSAG Melvin Douglas Lin Bary
EN-DOR, Tel. 3421: Szombat, vasárnap, hétfő AMIKOR VILÁGOK ÜTKÖZNEK ÖSSZE (szines) Richrd Derr, Barbara Rush — Kedd, szerda, csütörtök: BUMERANG Dana Andrews Jane Wyatt
ARMON, Tel. 4848: LATIN-AMERIKAI BALLE Jegyek: Ginzburg irodájában, Herzl-u. 25.
ORAH, Tel. 4017: Izraeli bemutató. AZ EMLÉKEZÉS SZEMÉVEL. Michele Morgan, Jean Marais — Francia film, ívrit és angol feliratokkal
HADAR, Tel. 2509: AZ IRORSZGI SZABADSÁGHÓS James Mason
AMFITEATRUM, Tel. 4018: FEGYVEREK EREJE William Holden, Nancy Olson

ELDORADO
HANGULAT - TÁNC - MŰSOR
 Elsőrendű italok. - Kitűnő konyha. - Magyar és jugoszláv különlegességek.

CIRO
 BAR - ÉTTEREM, HAIFA HERZL-U. 32 - Tel. 3214
 UJ AZ ORSZÁGBAN:
Magda és Didi er Kory
 a szenzációs francia duó klasszikus és akrobatiakus táncát.
 JEANETTE CLIMARA, sanzonok DAN RADULESCU és együttese
 Ma, pénteken Oneg-Sabbat, műsorral. K38

Szabászati tanfolyam
 kezdőknek és szakembereknek
NEUGRÖSCHL ILUS dipl. szabász
 HAIFA, Arlosoroff 80. III. felj. Tel.: 3383.

A. KOHN & LUBARSKY
 Haifa, Herzl-u. 26 Tel. 4546
vesz és elad képet, antikvitást, bútor, szőnyeget, zongorát, porcelánt, kristályt, ezüstöt, ékszer, finom asztal- és ágyneműt, stb.

Órák, aranyművesek!
 Régi számlapok felújítása és óra-keret készítés. —
CHAOL, órák és alkatrészek nagyban
 HAIFA, Herzl u. 67, és Haacmaut ut 41.
 Telefon: 2443 és 2269.

LAKOL
SZEKRÉNYEK BÜFFEK ASZTALOK SZEKEK
 SAJÁT MŰHELYBEN elsőrendűen polírozva
„Shapar”
 HAIFA, HERZL-U. 48 sz.

ORTHOPEDY
 B. ARLOSOROFF ST. HAIFA

Orthopedy
 Az ország vezető üzlete: **ludalpbetétek sérvkötők fűzők gumiharisnyák BETEGPÉNZTÁRAK 20 EVES SZALLITÓJA**
KURT LABO & SONS
 ORTHOPEDIÁI ÜZEM HAIFA Arlosoroff utca Telefon: 66376

Kézpénzt
 ad azonnal
LOMBARD HÁMERKÁZ,
 51. HAIFA, 51. I. em minden értéktárgyra.

A GALUT BUKÁSA egy jiddis író drámáiban

Írta: GERVAI SANDOR

Az ősz mester neve: David Pinszki. Születésének nyolcvanadik évfordulóját, nem régen ünnepelték meg Haifán, a Karmelen lévő tusculanumban. Az üdvözlők között ott voltak a vezető politikusok, a művészet és tudomány ismert nagyságai, a kibucok, mezőgazdasági telepek, ipari üzemek dolgozóinak a képviselői, — az egész héber nép, jelképesen.

Hosszú-hosszú utat járt meg David Pinszki addig, amíg végleg gyökeret vert Izrael nagy kikötővárosában. Diadalok, csalódások, kiábrándulások, újból és újból nekibuzdulások és újrakezdések jeleztek változatos és fordulatos életét.

Sálom Aschról egy időben azt állították, ő legnépszerűbb jiddis regényíró. David Pinszki joggal és indokkal mondhatjuk, ő volt és maradt a héber nemzeti újjászületés gondolatának leghevesebb, legkövetkezetesebb képviselője és legmaradandóbb alkotásait létrehozó mestere, a jiddis drámaíródalomban.

Ezt az értékelést azért tartjuk időszerűnek, ismételtelen feleleveníteni, mert nemrégiben látott napvilágot, héber nyelven, David Pinszki legjobb és leghíresebb drámáinak a gyűjteménye „Móschim” címmel.

Ez a könyv nagy mértékben segítségére lehet a héber nyelvű színjátszás elterjesztésének és fejlesztésének. Minden egyes dráma kiállta már a muló idők próbáját s ez évtizedekkel dacolva, még ma is érdekes, eleven s mindenek előtt időszerű. Vajjon miért?

Azért, mert az egész kötet minden egyes alkotását, ugyanaz a szellem hatja át, a héber nemzet felújulását hirdető, követelő, és népszerűsítő szellem.

Négy dráma van ebben a könyvben. A drámákat egy Midrás előzi meg, amelynek hatása alól, David Pinszki, kezdő drámaíró korától kezdve, késő öregségéig, nem tudta magát kivonni. De nem is akarta. Ez a héber népmese termékenyítette meg drámaírói zsenijét. Arról szól ez a történet, hogy amikor a második zsidó állam utolsó napjaiban a nép legjobbjai, legtisztesebbek és legbátrabb elemei, önfeláldozó harcot folytattak a hódító, gyarmatosító, Azzsiában és egyre nagyobb területeken terjeszkedni akaró római birodalom ellen, Jeruzsálemtől nem messze, mintha mi sem történe, tovább művelte, szántotta a maga földjét egy zsidó paraszt. S amikor az államiaság gondolatát képviselő szentélyt felgyújtották, lerombolták ezt, a szabadságharcot magát távollartó földművelőt, azzal büntette meg a gondviselés, hogy mint örökkön-örökké vándorolgot zsidó, kóboroljon a világban, mindezt idegennek tekinték, ne bizzanak meg benne, ne találja meg otthonát, ne lelje meg nyugalmát és biz-

toságát, mind addig, míg meg nem találja azt a Messiást, aki ismét visszaállítja a zsidó államot. A paraszt, ezután otthagyta a földjét s elment megkeresni a Messiást, mert tudomására jutott, hogy abban a pillanatban, amikor elpusztították a héber állam gondolatát jelképező szentélyt, megszületett a Messiás is, aki ismét visszaállítja az államot.

Ez után a Midrás után, következik a „Jehudi Hanicchi” című, hosszabb lélekzetű, egyfelvonásos dráma, amely ezt a Midrást viszi színpadra igen hatásosan és meggyőzően. Erről a drámáról meg kell jegyezni, hogy amikor a héber nyelvű „Habimah” színház, Moszkva egyik kis utcájában, nem is a legforgalmasabb helyen, az októberi forradalom évében, megnyitotta kapuit, David Pinszki-totta ezt a színművet választotta programot adó darabjává. Ennél a szintársulatnál jelentkezett akkor egy érdekes szépségű, fiatal tanítónő, aki Chana Rovina néven írta be később a nevét a héber színjátszás történetébe. Ő játszotta a Jehudi Hanicchi főszerepét. A darabot Sztaniszlavszki legjobb tanítványa, Vachtangov, rendezte nagy odaadással, lelkesedéssel és megértéssel. A darab szövegét az ő kedvéért oroszra fordították le, hogy a rendezést irányítani tudja. A héber darab bemutatója előtt, Maxim Gorkij lépett a színpadra s méltatta a jiddisből héberre fordított, szimbolikus dráma szerzője tehetségét, műve értékét, s a lelkes színjátszó gárda kezdeményezésének a fontosságát.

A szimbólum világából, David Pinszki, ezután, a történelmi valóság terére állítja hőseit. — „Rabbi Akiba és Bar Kochba” címmel. Itt is a hősök, az államért, az újjászületésért, a nép szabadságáért és függetlenségéért harcolnak a túlerőben lévő idegen hódítókkal szemben, akik már hosszú idő óta úgy tekintették a héber országát, mint a sajátjukét s egyszerre csak jelentkezett egy ember, akinek nem volt semmi multja, s egyszerre csak Messiasnak látta őt a nép.

Miért? Nem csinált csodákat, nem osztott kitüntéseket, nem vásárolt meg híveket és követőket pénzzel és földdel, csak ismét felújított egy gondolatot, a héber független állam gondolatát s ezzel a római elnyomás hosszú évtizedei után is, látványlag reménytelen körülmények között is, harcba tudta vezetni a népet. A római megszállók úgy rabbi Akiba, mint Bar Kochba fejére, nagy vérdíjat tüztek ki, mert ki akarták belőlük csikarni a titkot, amivel fel tudták lázítani a leigázott népet. Bar Kochba harcban esett el, rabbi Akibát kínzatra feszítették s ő vallott. Kinzói ott állottak mellette s feszülten lesték azt a nagy pillanatot, amikor a kínzó eszközök nyomán, elshajítja rabbi Akiba, az állatuk várt titkot. S nem akarták, vagy nem tudták észrevenni, hogy a titkot, amit keresnek, rabbi Akiba vallja, hogy meghallják a tanítványai, hogy meghallja az egész nép, hogy meghallja az egész Róma: uralkodóival, rabzolgáival és zsoldosaival együtt: Izrael országa és Izrael népe, azonos, egyetlen egy.

A „David Reubeni és Sion Molcho” című dráma, időn, téren, társadalmi és termelési rendszereken keresztül, a folytatása rabbi Akiba és Bar Kochba küzdelmének. Akkor még rabzolgaság volt az uralkodó társadalmi rendszer az egész ismert világban. A rabz-

Legutóbbi cikkében („Zsidók, kozmopoliták és cionisták...”) Jámbor Ferenc azt igyekszik bizonyítani, hogy Oroszországban és a vazallus államokban fogalmi zűrzavar keletkezett a kozmopolitizmus körül. Alkításának igazolására vissza megy az ókori görögökig, idézi a zsolttáros könyvet, magyarázza a prófétákat, analízálja Macedóniai Nagy Sándort, Josephus Flaviust, H. G. Wellest és Bismarckot, kipellengérezte a polgári kapitalizmus szimbólumait, a Grand Hoteleket, a kék expresszeket, a trösztöket, a kartelleket, a nagy részvénytársaságokat. Szerinte ezek a kozmopoliták, mert „ha vágják az erdőt, csak a fát látják függetlenül attól, hogy az erdő melyik országban van és a nép ott milyen nyelven beszél”.

„Fogalmi, őz érzelmi zűrzavar — állapítja meg Jámbor a cikk rezüméjében, — ha most nemely kommunista táborban a cionizmus összekapcsolják a kozmopolitizmussal.”

Minthogy ez a Szovjetunió zsidópolitikájáról szóló cikk egyoldalúan és a problémának csak egyetlen részét érinti, úgy vélem, szükség van a kérdés alaposabb taglalására.

Nevek, szavak és fogalmak fölött nem vitatkoznak, hanem megegyeznek. Szinte naponta vagyunk tanúi annak, hogyan születnek új szavak, hogyan képződnek új fogalmak. Az egészben csak az a fontos, hogy azok értelmében és jelentőségében megállapodjunk.

Európa keletén, ahol most — Jámbor szavait idézve — szinte divat lett azt mondani a zsidókra, hogy kozmopoliták, nincsenek fogalmi zűrzavarok. Ellenkezőleg, sehol a világon nincs a nuánsznak olyan jelentősége, mint ott. Ha az elmúlt 35 évben, az októberi forradalom óta mégis változtak ott a fogalmak, egyszerűen az történt, hogy különböző célok érdekében más tartalommal töltötték meg a fogalmakat. Nem törődtek a szavak keletkezésével, múltjával, eredetével és közismert jelentőségével — a szavakat megfosztották tartalmuktól és „az új forradalmi valósággal” töltötték meg azokat.

Jámbor csak a zsidó-kozpolitica-cionista tételről említi, holott a dolgok megértéséhez látni kell az egész filmet. Egy kivágott filmkocka nem mond semmit.

Mert mit értenek Európa keletén a szabadság alatt, ha millió és millió embert vetnek börtönbe és kényszer munkatáborba? Vagy mit értenek igazságszolgáltatás alatt ott, ahol emberek milliói nyomtalanul tűnnek el és ha egy kis hányada mégis bíróság elé kerül, a tárgyalást a prágai per mintájára rendezik meg?

Mit takar az a fogalom, hogy „választás” ott, ahol a lakosság 99.6 százaléka zenező mellett adja le szavazatát az egyetlen lista jelöltjére? (Aki pedig nem ment szavazni, arról az Uristen levette a jobb-

Szabályozható fogalomzavarok Keleteurópában

IRTA: SCHÖNDEZSŐ

kezét...) És miért nevezik demokráciának azt a rendszert, ahol a polgárnak nincs beleszólása az ország politikai, gazdasági és szellemi életébe?

A fogalmak százaát sorolhatnám fel, illusztrálhatnám a békét, az erkölcsöt, az emberi méltóságot, az otthonot, a magánéletet, a munkabért, a sztrájkjogot, az életnivót, a szabad sajtót, az irodalmat, a művészetet. Valamennyi azt mutatja, hogy Európa keletén nincsenek fogalmi zűrzavarok, sőt a szavaknak nemcsak világos, hanem szabályozható értelmük is van. Ime a példa:

Kozmopolitizmus halálos bűn, ha a moszkvai zsidó Jeruzsálemre gondol. Viszont, ha fordítva történik a dolog, ha a jeruzsálemi zsidó gondol Moszkvára, az már nem bűn, hanem erkölcsös cselekedet. Mindegyik, a világ bármelyik pontján lehetnek Moszkva-nak ötödik hadoszlopai — ez nem kozmopolitizmus. A polgár ellophatja Moszkva számára hazájának legfeltehetőbb titkait — az atomgyártás titkait, — Moszkva szemében az sem bűn, sőt ellenkezőleg és csak legfeljebb kár, ha rájönnek — mert az illető nem folytatja tevékenységét...

Kétségtelen, ez a Jámbor-cikk — amely egyébként a Mápám hivatalosában, az Al Hámismárban is megjelent — sose íródott volna meg, ha a Mápám és a Moszkva közötti idült nem zavarta volna meg az Oren-ügy. Ha a mizrai kibucnyik helyett ma Ehad Avriél, vagy dr. Kubovi, vagy Izrael bármelyik nem-Mápám polgára ülne a pánkraici börtönben, de hogy is beszél-nék a Mápám-ideológusok tévedéséről, fogalmi zavarról, a kozmopolitizmus és a cionizmus helyes értelmezéséről. Orenig a Mápám és a Moszkva közötti szerelem zavartalan volt, habár a Kol Háam csipkelődéséből, gyakran pedig támadásai-ból arra lehetett következtetni, hogy ez a szerelem egyoldalú, mert a monogám beállítottságú Moszkvának Izraelben egyetlen hites, legitím partnere van — az izraeli kommunista párt.

Az Oren-ügyig a Mápám számára Moszkva csalhatatlan volt. Igazságos volt. Szent volt. Néhány évvel ezelőtt — amikor a zsidó ellenes kurzus megkezdődött — végrehajtották az oroszországi zsidóság szellemi és kulturális sterilizálását. Megszüntették a jiddis nyelvű sajtót, bezárták a jiddis nyelvű iskolákat, színházakat, tudományos intézeteket. Ennek a nagy nemzeti kultúrának a horodozót nem eresztették szólni, hanem írók, költők, zézíneszek, tanítók, tudósok száza, ezrei máról-holnapra nyomtalanul eltűntek. A zsidó sajtó szerte a világon naponta tette fel a kérdést:

A koncentrációs táborból való szabadulás után az angol megszálló hatóságok egy Bad Rehburg nevű faluba utaltak erőgyűjtésre. Hetek múlva azíratt érkeklödtem, akadt-e a faluban anti-hitlerista? — Hogyne — mondta a háziasszony — a Dreber, 8 hónapot ült emiatt a börtönben. Amikor felkerestem Drebert, azt hittem, hogy szabadságharcossal, az ellenállási mozgalom önfeláldozó, fanatikus hívével fogok találkozni. Kérdeztem, mikor és miért került konfliktusba a rendszerrel? Mi hozta ki a sodrából: A diktatura? A vérengzések? A haláltáborok? Hatmillió zsidónak a kiirtása? — No nem — mondotta. — Tudja, 1944-ben történt. A Führer nevében titkos rendelet ment az elmeogyógyintézetekhez, hogy a gyógyíthatatlannak vélt betegek öljk meg. Kegyelmi halál volt a neve ennek. Egy nap arról értesítettek, hogy a lányom, akit a bielföldi kórházban ápoltak, meghalt. Sejtettem, miről van szó, meg is mondtam ezt a kórház igazgatójának. Lecsuktak emiatt nyolc hónapra. Ez mégis csak felháborító, hogy az én lányommal tették ezt meg. Majd rövid mondatba tömörítette hitvallását: — Aber sonst war der Hitler ganz in Ordnung...

A zsidó állam megalakulása világszerte megremeg-tette a zsidó sziveket. Arról pedig, hogy Oroszországban is dobognak zsidó szívek, Golda Méirsohn és Mordecháj Námir követek útján kaptunk hírt. Aki látta Moszkva zsidóságát azon az istentiszteleten, amelyen Golda Méirsohn is résztvett, annak semmi kétsége sem lehet a hatás felől, amit a zsidó állam születése az orosz zsidóság körében kiváltott.

A szabad világban ez az esemény nem okozott zavart. Kinek fáj az, hogy Amerika zsidósága lelkesedik Izraelé? Az asszimilán sok kis csoportján kívül,

Hol van David Bergsohn, a nagy jiddis prózaíró? Holvá lett Icí Pfeffer, a lángszisztfálm a Hisztadrut nagytanácsának ülését. Em lékszem, rezolúciót akartak megszavaztatni a letartóztatott romániai cionista vezetőkkel kapcsolatban. A javaslat körülbelül úgy szólt, hogy „a gyűlés szeretetteljes üdvözlését küldi a Cion iránti ragaszkodásuk miatt börtönbe vetett testvéreknek.” De alig, hogy Jochanan Cohen, az Ovéd Hácioni delegátusa, hozzáfogott a javaslat olvasásához, a Mápám padosraiból éktelen üvöltésbe kezdtek: „Fasziták! Imperialista bérencsek! Milyen jogon avatkozok be egy más ország belügyeibe?!” Romániában az új szabad socialista társadalmat építik!

Ez volt a Mápám magatartása Orenig. Azóta — Moszkva nem csalhatatlan többé. Helyesebben: minden téren továbbra is csalhatatlan, csupán egyetlenegy pontban — a Mordecháj Oren esetében — történt valami hiba, félreértés.

Fogalomzavar...

A szó is elkopik néha, mint a bakancs, ha sokat nyúvik — állapítja meg Jámbor cikkében. Nyomban hozzátesszem: nemcsak a szó kopik el, ha sokat nyúvik, de az eszme, a mozgalom is.

Lám, mivé lett nyúv és közben a nagy, a szent forradalom, amely szabadságot, igazságot, egyenlőséget ígért mindenkinek: földi mennyországnak indult s a legötötebb pokol lett belőle.

Önkéntelenül is Sabbatáj Cviré, az álmissásra gondol az ember.

Miután Sabbatáj Cvi, a zsidók királya, a Messias, a Megváltó, nyíltan hátat fordított a zsidóságnak és muzulmán hitre tért, a hívek óriási tábora mély gyászba borult. Megszagatták ruhájukat, hamut szórtak fejükre, mellüket verték és vezekeltek. És sirtak. A csalódás miatt, amit a Messias okozott.

Csak egy kis csoport akadt, amely nem akarta beismerni a tévedést, amely szembe fordult a tényekkel, a valósággal. Ezek a „dönmék” (ilyen néven szerepelnek a történelemkönyvekben), a Messias áruháza után is kitartottak mellette. Kitaláltak valami zagyva zsidó-muzulmán keverékvallást és ebben a kultuszban tengették nyomorúságos, hazug életüket, míg csak hirmondó sem maradt belőlük.

A dönmékek — a zsidó nép belső ellenségeivel — nem vitatkoznak. Majd el-sepri őket az idő. De a Mápám derék, cionista, jó char-luc és kitünő zsidó elemek pedig, hogy Oroszországban is dobognak zsidó szívek, Golda Méirsohn és Mordecháj Námir követek útján kaptunk hírt. Aki látta Moszkva zsidóságát azon az istentiszteleten, amelyen Golda Méirsohn is résztvett, annak semmi kétsége sem lehet a hatás felől, amit a zsidó állam születése az orosz zsidóság körében kiváltott.

A szabad világban ez az esemény nem okozott zavart. Kinek fáj az, hogy Amerika zsidósága lelkesedik Izraelé? Az asszimilán sok kis csoportján kívül,

akik a „kettős lojalitás” lehetőségéről és esetleges veszélyéről beszélnek, kinek jutna eszébe kétségbevonni állampolgársági hűségét? — Az amerikai kormány — látva jelentősszámú polgárainak érdeklődését — a maga részéről is jelentős összeggel megtoldja az Izraelnek juttatott segítséget. Engedélyezik az izraeli államkölcson lanszirozását, az Izraelnek juttatott összegeket betudják a jövedelmi adóba. Az amerikai cionisták székházat építenek Tel Avivban, a Joint ötszáz ágyas kórházat avat fel Beer Jákobban, — az amerikai nagykövet mindenütt megjelenik és kormányára üdvözlést tolmácsolja. Aki alijizni akar, aki úgy érzi, hogy Izraelben van a helye, ám menjen, boldoguljon ott. Csak választások előtt figyelmeztetik: az amerikai állampolgársági tő: ény értelmében, aki idegen hadseregben szolgál, vagy idegen ország parlamenti választásain vesz részt, elvesztí amerikai állampolgárságát.

Amerikának nem fájna, ha holnap reggel összeállana tizezer, vagy akár száz-ezer bronxi zsidó és alijizna. A nagy száma való tekintettel az indulásán minden bizonnyal New-York város főpolgármestere üdvözlőnéket, esetleg New-York állam kormányzója is. A hajónál, az érkezésnél az amerikai nagykövet várna őket. Az orosz-zsidó viszont nem gondolhat alijizni, mert ez a gondolat bevallása volna annak, hogy Sztálin nem oldott meg valamit — holott ő mindent megoldott...

A szó is elkopik néha, mint a bakancs, ha sokat nyúvik — állapítja meg Jámbor cikkében. Nyomban hozzátesszem: nemcsak a szó kopik el, ha sokat nyúvik, de az eszme, a mozgalom is.

Lám, mivé lett nyúv és közben a nagy, a szent forradalom, amely szabadságot, igazságot, egyenlőséget ígért mindenkinek: földi mennyországnak indult s a legötötebb pokol lett belőle.

Önkéntelenül is Sabbatáj Cviré, az álmissásra gondol az ember.

Miután Sabbatáj Cvi, a zsidók királya, a Messias, a Megváltó, nyíltan hátat fordított a zsidóságnak és muzulmán hitre tért, a hívek óriási tábora mély gyászba borult. Megszagatták ruhájukat, hamut szórtak fejükre, mellüket verték és vezekeltek. És sirtak. A csalódás miatt, amit a Messias okozott.

Csak egy kis csoport akadt, amely nem akarta beismerni a tévedést, amely szembe fordult a tényekkel, a valósággal. Ezek a „dönmék” (ilyen néven szerepelnek a történelemkönyvekben), a Messias áruháza után is kitartottak mellette. Kitaláltak valami zagyva zsidó-muzulmán keverékvallást és ebben a kultuszban tengették nyomorúságos, hazug életüket, míg csak hirmondó sem maradt belőlük.

A dönmékek — a zsidó nép belső ellenségeivel — nem vitatkoznak. Majd el-sepri őket az idő. De a Mápám derék, cionista, jó char-luc és kitünő zsidó elemek pedig, hogy Oroszországban is dobognak zsidó szívek, Golda Méirsohn és Mordecháj Námir követek útján kaptunk hírt. Aki látta Moszkva zsidóságát azon az istentiszteleten, amelyen Golda Méirsohn is résztvett, annak semmi kétsége sem lehet a hatás felől, amit a zsidó állam születése az orosz zsidóság körében kiváltott.

A szabad világban ez az esemény nem okozott zavart. Kinek fáj az, hogy Amerika zsidósága lelkesedik Izraelé? Az asszimilán sok kis csoportján kívül,

AJÁNDÉKOZZON „ALEXANDER” KÖNYVET

külföldi — belföldi hozzátartozóinak, barátainak

Palgi: „Es jött a fergeteg”	LI. 3.500
Kishont: „Ige-Mige”	2.500
— „העולה הירוד לה”	2.400
Zweig: „Rettegés”	—500

Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadónál: „ALEXANDER” könyvkiadó és lapterjesztő Rt. Tel-Aviv, Hanevim 11. Külföldre is szállítunk.

„CENTRAL”
kölcsonnt ad

LOMBARD,
T. A., Allenby St., L. 6.
ékszerre és minden értékre.
1/9—1/2-ig, 1/5—6-ig.

PARADISE
dupla-
rekamié
és
matrac

elismerten
LEGJOBB
AZ ORSZAGBAN

K195

A GALUT BUKÁSA

egy jiddis író drámaiban

(Folytatás a 3-ik oldalról.)

szolgák végezték a termet. Slomo Molcho és Dávid Reubeni korában, már a munka, a harc és az állam eltartásának a terhe. A döntő szó Spanyolország, Portugália és a pápa szájában volt. A maguk idejében, komoly, nemzetközi hatással lévő nagyhatalmak, a harcra, a kereskedelemre, a templomban és a nyomtató műhelyekben egyaránt Spanyolországban és Portugáliában hivatalosan már rég nem voltak zsidók, csak az inkvizíció, — amelyet elsősorban nem a zsidók, hanem az eretnek katolikusok ellen hívtak létre, — vitt a máglyára olyan egységeket, akikről kiderítették, hogy állítólag, valamilyen zsidó szertartáshoz hasonló kultuszot üzenek. Amikor Dávid Reubeni, ez az Európában ismeretlen, jelen tékelen külsejű, sovány, alacsony, burnuszban és fezzben járó katona, megjelent a portugál királynál, nem kevesebbet követelve tőle, mint hogy adjon hajókat, — egységeket, — élmi-szert és katonai szervezőket a héber állam újra-felállításhoz, csodálatosképpen a király hajlandó volt tárgyalni Dávid Reubeni-vel, mert történelmileg indokolt látott abban, hogy ezt az államot, — az akkor még török megszállás alatt lévő, — Izráel országa területén, újra felállítsa. Dávid Reubeni sem hozott mást, csak azt, hogy újra felállítsa a független államot. Ez elég volt, hogy az üldözött, agyonhajszolt zsidó tömegek felfigyeljenek szavára, Pannóniától kezdve, egészen Provenceig.

Ez természetes volt.
De mi játszódott le azoknak a spanyol és portugál állampolgároknak, katolikus vallásban felnevelkedett, művelt hívők lelkében, hogy halálos kockázatot vállalva, tudták Reubenihez s felajánlották a szolgálatukat s Reubeni durva bánásmódját is el-tűrve, továbbra is kitartottak amellett, hogy végig kísérik útján s a portugál kultúra neveltjének, mi adta azt az elszántságot, hogy a halállal kacérkodva, csatlakozzék Slomo Molcho néven Dávid Reubenihez s Isten emberének, Messiásnak, magánál különbnek, nagyobbak és jelentősebbnek tartsa őt.
Miért, miért? Csak azért, mert keményen és határozottan, zsidók, keresztények és mohamedánok felé egyaránt, félreérthetetlenül nyilvánította azt a szilárd elhatározását, hogy kész harcolni a zsidó állam felállításáért s erről a gondolatáról nemcsak a portugál

király, hanem a pápa maga is, hajlandó volt érdemben tárgyalni.
S mi volt a titka és hősi dornak, hogy Szmirnáól kezdve, egészen Lengyelországig és Ukrajnáig, istenhátamögötti falucskákban élő, éles elméjű, a valóságos életben magukat alaposan kiismerő, zsidókat, éppen úgy látta tudta hozni és zászlaja alá sorakoztatni, mint Magyarországot, Ausztriát, Németországot, Olaszországot, Franciaországot zsidóit, Spanyolország és Portugália marannusait?

Egyiknek sem adott tulajdonképpen semmi-semmit. Senki jól nem lakott és egyetlen embert nem öltöztetett fel és egy új gondolatot nem gazdagított tudásukat. Csak a régi eszmét és gondolatot elevenítette fel, az önálló héber állam gondolatát, a nagy hazatérést a galut minden országából, kivétel nélkül és feltétel nélkül, függetlenül attól, hogy jó sorsban élnek vagy szenvednek a nyomor-tól és a bizonytalanságtól. Ez a gondolat volt az, amelynek képviselése révén természetfeletti, csodálatos hőst láttak benne a nők s Isten küldöttét, a Megváltót, tisztelték benne a férfiak.

Az asszimiláció kora zsidó történetéről, balul végződő szabadságharcok elkezdoinek, álmessiasok-nak tüntette fel őket s utaltak arra, hogy később a nép kiábrándult és csalódott bennük.

De miért ábrándult ki belőlük?

Kizárólag azért, mert nem tudták, részben külső okok, részben saját gyengeségük miatt, teljesíteni azt, amit ígértek: a független zsidó államot. A nép csak addig tartott ki mellettük, amíg ezt képviselték s nyom-ban elfordultak tőlük, mint Sábbátáj Cvitől, mihelyt félelemből, haszonlesésből, vagy megalkuvásból, meg-hátráltak a harc folytatásá-tól.

Sábbátáj Cvi, a nemzeti gondolat feladása révén meg-mentette a saját életét. De ez már magánügy volt, nem érdekelt érdemben senkit.
Kiknek volt fontos, hogy török névvel, turbánnal a fején, éle, vagy hal-e egy kalandor, akitől előbb még a szultán is rettegett?
Dávid Pinski drámá, éppen ezért, mert a héber nemzeti ujjaélést hirdetik, utat találtak a zsidó tömegek lelkéhez s vitathatatlanul, szellemi téren, jó szolgálatot tettek a nemzeti ujjaélést gondolatá-nak.

James Thurber:

Tanulságos mesék

A medve, aki jó utra tért
Messez, messez a vadnyu-gati erdőszegben élt egyszer egy medve. Néha eljárogatott egy bárba, ahol mézből készült finom whiskeyt mértek a medve-klienseknek, békésen felhajtott két kup-cát majd hazacammogott. Később azonban nagyon rá-szókkott az italra és minden-napos vendég lett a bárban. Hajnal felé járt haza, otthon felrugta az esernyőtartót, leverte a hangulatlámpát, betörte az ablakokat, aztán elterült a padlón és ott alud-ta ki mámorát. Felesége igen szomorú volt emiatt és a gyerekek rettegték az ap-juktól.

Végül is azonban a medve belátta hibáját és elhatá-rozta, hogy jó utra tér. Az akarat csodát művelt. Rö-vid időn belül híre járt a józan medvének és számos antialkoholista egyesület megválasztotta dísztagjának. Otthon a vendégeinek kész-ségesen elmagyarázta, mily-en káros hatással van az ital a szervezetre és milyen egészséges és erős azóta, a-mióta jó utra tért. Hogy bebizonyítsa ezt a tételt: — tótágast állt, bukfencet ve-tett, felrugta az esernyőtár-tót, leverte a hangulatlám-pát, betörte az ablakokat. Aztán elterült a padlón és ott aludta ki az egészséges testgyakorlat okozta fárad-ságot. A felesége nagyon szomorú volt emiatt és a gyerekek rettegték az ap-juktól.

Tanulság: — Akkor is or-ra lehet esni, ha az ember tulságosan hátrahajol.

A kislány és a farkas

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy go-nosz farkas, aki a nagy ö-tét erdőben leleskedett egy kislányra. Végül is megérke-zett a kislány egy nagy kő-sár annivalóval a karján. „A nagymamának viszed az ételt?” — kérdezte a fark-as. „Igen,” — mondta a kislány. Erre a farkas meg-kérdezte, hogy hol lakik a nagymama, majd eltűnt a sötét erdőben.

Mikor a kislány belépett a nagymama házába, mind-járt érezte, hogy valami nem stimmel. Nem is ment közelebb az ágyhoz, mert látta, hogy nem a nagyma-ma fekszik benne és a fark-as a hálóing, meg a háló-sapka ellenére sem hasonlít jobban egy idős nénihez, mint a „Metro-Goldwyn” orozslánja a demokráta párt elnökjelöltjére. Ezért a kislány azonnal elővette hatlövétű coltját és kereszt-tüllötte a gonosz farkast.
Tanulság: — Manapság nem olyan könnyű becsap-ni a kislányokat mint vala-ha.

A nyulak az okai mindennek

Volt egyszer egy nyulcsa-lád, amely egy farkasfalca szomszédságában lakott. A farkasok egy szép napon kijelentették, hogy nem tet-szik nekik a nyulak élet-módja. (A farkasok nagyon büszkék a sajátjukra, mely tudvaleg az egyetlen le-hetséges életmód.) Történt pedig, hogy néhány farkast elpusztított a földrengés. Világos, hogy a nyulak vol-tak a szerencsétlenség okai, hiszen köztudomású tény, hogy a hátsó lábakkal to-

pogni szoktak és ez okozza a földrengést. Egy másik alkalommal egy farkast a-gyoncsapott a villám és senki sem tagadhatta, hogy ez is a nyulak büne, — lévén a salátarágcsálás közvetlen fizikai összefüggésben a vil-lámlással. Erre aztán a fark-asok elhatározták, hogy elérkezett az ideje civilizál-ni a nyulakat. A nyulak megijedtek. „El kéne vándorolni egy pusztá sziget-re,” — mondták.
De a többi állatok a kör-nyéken méltatlankodni kezdtek. „Legyetek bátrak” — szólta. Alljatok helyet ott, ahová a sors rendelt. Sző-kevények számára nincs hely a nap alatt. És külön-ben is, ha a farkasok meg-támadnának titeket, mi ak-or kint minden valóságosság rínt a segítségetekre jö-vünk.”

Eképen a nyulak maradtak a helyükön egészen ad-dig, míg jött egy árvíz, mely elpusztított néhány farkast. Ennek is a nyulak voltak az okai, hiszen min-denki tudja, hogy a rácsa-lók hosszú füle okozza az árvizet. A farkasok jogos felháborodásukban megro-hanták a nyulakat és be-zárták őket, — a saját ér-dekükben — egy sötét pin-cebe.

Mikor néhány hét telt el minden hír nélkül a nyu-lak sorsáról, — a többi álla-tok érdeklődni kezdtek. A farkasok kijelentették, hogy elfogyasztották a nyulakat és így belügről van szó. Az állatok azonban méltatlankodtak. Hangot ad-tak abbeli elhatározásuk-nak, hogy esetleg egyesül-ten lépjenek fel a farkasok ellen abban az esetben, ha nem kapnának kielégítő magyarázatot a nyulak el-pusztításának mértéjéről. A farkasok készségesen ren-delkezésükre álltak. „A nyu-lak szökést kíséreltek meg,” — mondták —, és amint Önök is tudják, a szökevé-nyek számára nincs hely a nap alatt!”

Tanulság: — Fuss, ahogy lábad bírja a legközelebbi pusztá szigetre!

A moly és a csillag

Volt egyszer egy fiatal, érzékeny-kedélyű moly, aki beléseretett egy csillagba. Elmondta a dolgot az any-kának és az azt tanácsolta neki, hogy inkább ajándé-kozza szívét az utcasarki lámpának. „Csillagokba nem szokás beléseretni, — do-hogott a moly-mama, — ren-des moly lámpák körül for-golódik.” Az önféjű fiatal moly azonban nem hallga-tott a jó szóra. Alkonyat-kor, valahányszor a csillag megjelent az égen, újból és újból megpróbálta megköze-líteni és csak hajnalban ve-tődött haza holtfáradtan a hiábavaló erőfeszítéstől. E-gyik nap félrehívta az ap-ja és komolyan a lelkébe-szélte: „Fiam, ez így nem mehet tovább. Hónapik óta még csak meg sem pörköl-ted a szárnyadat. Végy pél-dát a testvéreidtől, — lám a nővéred milyen szépen ége-ti meg magát este a nyári-lak petróleumlámpáján, nem is beszélve bátyádról, akinek már hiányzik is a fél szárnya. Szégyen gyalá-zat, — egy ilyen egészséges, derék fiatal moly és még csak egy pörkölés sincs az egész testen!”

A szerelmes kis moly a-zonban továbbra sem törő-dött a petróleumégőkkel, sem az utcai gázlámpákkal és így kénytelen volt elhagy-ni az utcai házat. Estén-ként macacsul nekirugaszkodott megtalálni a csilla-got, ami nem volt könnyű feladat, lévén a távolság kb. négy és fél fényév, az az 25 milliárd kilométer. A fiatal moly azonban nem csüggedt. Minden éjszaka újból és újból megpróbálta szerencsésjét, lassan elteit ifjúsága és mikor már igen öreg moly lett belőle, végül elhittette magát, hogy si-kihelyt járt és ezt mindenfe-le böbeszedően elmesélte. A szép történet mely és tar-tós örömmel aranyozta be hosszú öregségét. Persze azt mondani sem kell, hogy szülei, nővére és testvé-rbátyja már régesrég nem nem voltak az élok sorá-ban, — fiatalon halálra pör-költék magukat az utcsarki lámpánál.

Tanulság: — Az idealiz-mus nem mindig árt az e-gészségnek.

Egyszaru a kertben

Egy szép nyári reggelen a férj kint ült a verandán reggelizett és ahogy felpill-lantott a tükrötjástól, mit nem látott, mint egy gyönyör-űs regény hőféhér egyszarut, aranyagancsokkal a fején, amint éppen legelte a tear-őléseket. A férj berohant a hálószobába szundikáló fe-lségéhez és felkötötte: „Egyszaru van a kertünk-ben! — lihegte, — eszi a ró-zsákat!” Az asszony mér-gesen kinyitotta a szemét: „Az egyszaru, egy mesebe-li állat. Nem létezik,” — morogta és befordult a fal-nak. A férj lassan kísétált a kertbe. Az egyszaru meg-ott volt, végzett a rózsákkal és nekilátott a tulipánok-nak. „Halló, egyszaru!” — szólította meg a férj. Oda-nyújtott neki egy liliumot, amit az egyszaru komoly bólintással köszönt meg. A férj vidáman visszatért a hálószobába, igen örült, hogy egyszaru van a kert-jében és ismét felkötötte a feleségét. „Az egyszaru megevegt egy liliumot. Szen-zációs!” Az asszony felült az ágyában és szúrósan rá-nézett: „Fiacskám, te meg-

hibbantál egy kicsit. De nem baj, majd én gondos-kodom rólad.”

A férfit bosszantotta a dolog, — elrontani a han-gulatot egy ilyen verőfénye szép reggelen, mikor egy-szarvu van a kertben. „Értsd meg, — aranyagancsot visel a fején!” — mond-ta még, de amikor nem kap-tott választ, megvonta a vállát és visszament a kert-be az egyszarvhoz. Az a-zonban már eltűnt, — a férj letelepedett a rózsafák tö-vében és békésen elaludt.

Mihelyt a férfi kilépett a hálószobából, a feleség vil-lámgyorsan felöltözött. Iz-gatott volt, mohó fény égett a szemében. Eöször a rend-őrségnek telefonált, aztán felhívott egy elmeorvosra és kérte, hogy hozzon mag-galval kényszerzubbonyt.

A rendőrök, az orvos és az ápolók kiváncsian szem-létké az asszonyt, amint előadta az esetet. „A fér-jem egyszarvut látott ma reggel” — mondta. A rend-őrszint jelentőségteljesen pillantott az elmeorvosra, az meg vissza a rend-őrszintre. „Képzelmek, a fér-jem azt mondta, hogy az egyszaru liliumot eszik”. Az orvos és a rendőr ismét jelentős pillantást váltott. „A férjem szerint az egy-szarvu aranyagancsot visel a fején. Mit szólnak hoz-zá?” Erre az elmeorvos kimért pillantására az ap-olók fel pattantak a székiük-ről és megragadták az ass-zonyt. Nehéz küzdelem volt, de végül sikerült be-juttatni őt a kényszerzubbonyba, éppen akkor, mikor belépett a férj. „Mondta ön a feleségének, hogy egy-szarvut látott” — kérdezte a rendőr. „Persze, hogy nem. Ki mondhat ilyesmit? Az egyszaru mesebeli állat s nem létezik.” „Csak ezt a-kartam tudni, — jegyezte meg az elmeorvos. „Vi-gyék le az autóhoz a páci-entist!” Tisztelet uram, saj-nalátára kell tudomására hoznom, hogy kedves neje meghibbant. Ezekután nagy ügyvel-bajjal elvitték a sikoltozó asszonyt és be-zárták egy elmeorvosinté-zetbe. A férj pedig boldogan élt, míg meg nem halt.

Tanulság: — Végén csat-tan a kényszerzubbony.

Fordította: G. K.

„ARIE” TAXI-VÁLLALAT LTD.

SZOLGÁLATARA ALL ES ÖRÖMMEL FOGJA ÖNT UTASAKENT ÜDVÖZÖLNI

- Pontos indulás
- Udvarias kiszolgálás
- Amerikai kocsi
- Gyakorlott sofförök

TEL-AVIV: Tel. 5011, Mikve Jiszráél 4, a főpostánál
 JERUZSÁLEM: Tel. 4745, Kikár Cion
 HAIFA HADAR: Tel. 3595, Hechaluc u., a postánál
 HAIFA VAROS: Tel. 3595, Chajat u. 6.
 NAZARET: Tel.: 27.

Expressz csomagszállítás

HÖLGYEIM! Ezúton értesitem a tisztelt hölgyeket, hogy a **VARDA** NŐI FODRASZ-SZALON, Jeruzsálem, Ben Jehuda 1. vezetését átvetttem és kérem, sziveskedjenek meggyőződni a legújabb divat-frizuráimról. Szíves látogatásukat kérem:

Szolid árak! **BRAVE** párizsi diplomás nőfodrász, azelőtt Antonie-nál Párizsban

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a

„TURISZTIKA”

utazási irodához

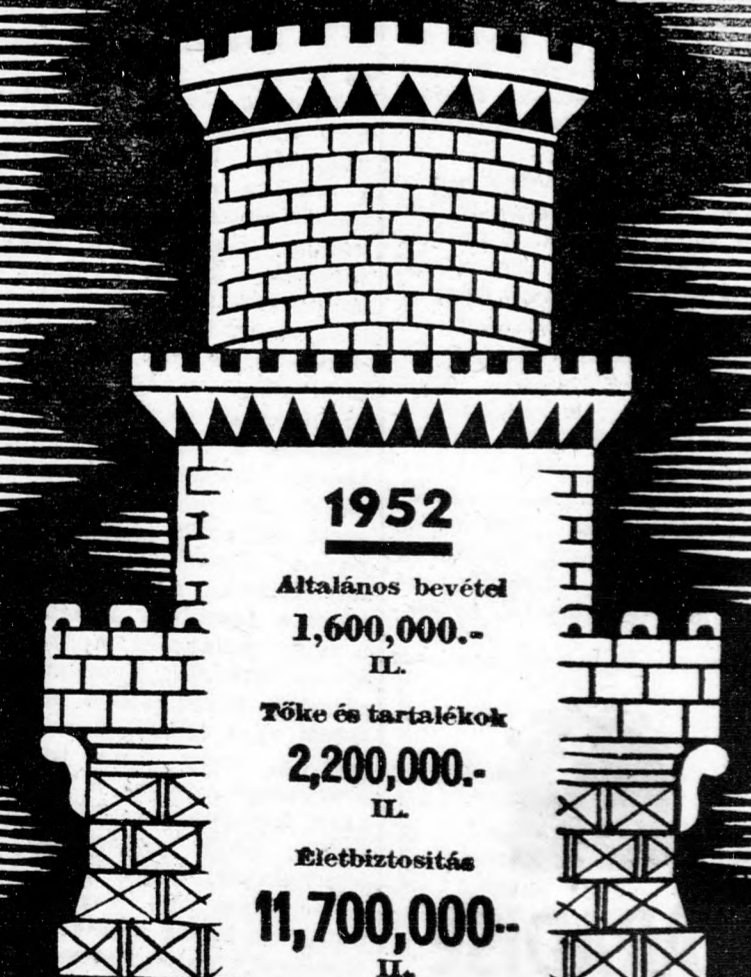
JAFFA, 300-as utca 5. sz.
 Noga-mozi mellett.
 Gyors elintézés.

KÁVEJÁT
SHAVIT-TAL KEVERJE.

ROSENFELD T. A., Dizengoff u. 140
KÉPKERTEZO Művészi reprodukciók.

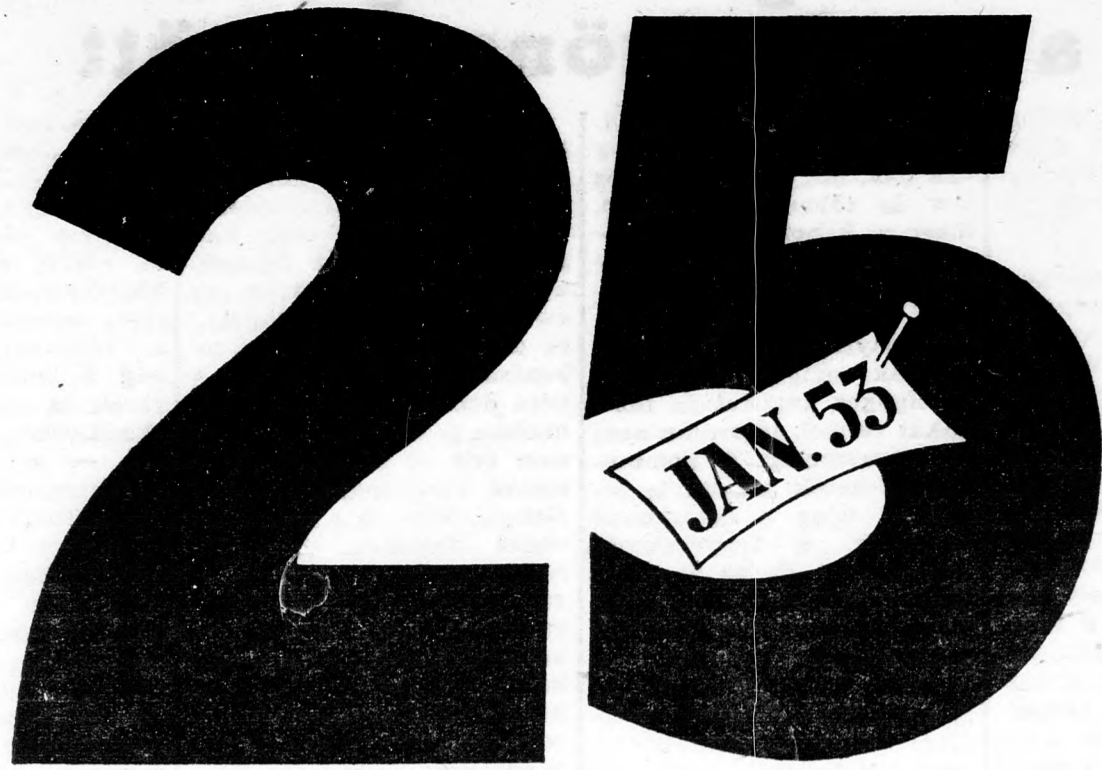
A legjobb izraeli festők állandó tárlata

MIGDAL

INSURANCE CO. LTD.

1952
Általános bevétel
1,600,000.-
IL.
Tőke és tartalékok
2,200,000.-
IL.
Elégtétosztás
11,700,000.-
IL.

kezdődik az egész országban a női és férfi konfekció-áru szezonzégi kiárusítása

KAMERI SZINHÁZ:

SZENT JOHANNA,

Bernard Shaw drámája

Szent Johanna, az orléáni szűz, Franciaország nemzeti hősnője és történelmének legragyogóbb alakja. Hatá- la után csaknem 500 évvel, 1920-ban szentté avatták és névnapja francia nemzeti ünnep, amelyet minden május második vasárnapján ünnepelek meg. Jeanne d'Arc nagy emberi ideál is, a tisztalékiesség és a mély gyökerező népi haza- szeretet ideálja. Ezek a tulajdonságok ihlették meg Bernard Shawt is, aki leg- jobb drámáját írta az orléáni szűzről. Jeanne d'Arc alakja sok más különböző nemzetiségű író és művész képzeletét is foglalkoztatta és mindegyik a maga mód- ján igyekezett kifejezni azt a mély, művészi ihletet, a- mit ez a csodálatos fiatal leány lelkére gyakorolt: Southey költeményt írt ró- la. Schiller, Mark Twain, A. Lang, Anatole France, Ju- les Quicherat, P. Champion szindarabban, vagy történe- mi kutatásokkal gyarapítot- ták a róla szóló irodalmat. Híres festők, mint Ingres, Bastien-Lepage, stb. portrék- ban; szobrászok, mint Gois, Chapu, Albert Lefeuve, Paul Dubois és mások szob- rokban örökítették meg az orléáni szűz emlékét.

Különleges ajánlataink
a szezonzégi kiárusítás alkalmából

kabátok
3/4-es kabátok
kosztümök
ruhák

Maxima
Tel-Aviv,
Allenby ut 92.

Franciaország a százéves háborúban örlődött lassan fel... A háború kisebb- nagyobb megszakítással im- már nyolcvan és egynéhány éve húzódott és úgy nézett ki, hogy a francia nép vég- leg elvérzik. Minden ellen- állás reménytelennek tűnt már, az angolok kezébe ke- rült minden terület, ami a Loire folyótól északra terül el és az ellenség éppen Orléans város ostromára ké- szült. A katonákban semmi harcivágy, a hadvezérek lan- kadtak, elfásultak, a kincse- sár kongott az ürességtől; a király maga, VII. Charles — aki még meg sem volt koronázva — közömbös lett országá sorsát illetően és a „Lenni, vagy nem lenni” nagy problémája elől a pri- vát élet gyönyöreibe men- kélt...

Ekkor történt a csoda. Domrémy, keletfranciaor- szági kis eldugott faluban fiatal libapásztor-leánya, a hegyek magányában, egye- dül a természettel és Isten- nel — és akihez a haza ve- szélye csak távoli zajként jut el — hangokat hall az égből, hangokat, amelyek makacsul vissza-visszatér- nek: „Jeanne, menj fel Chi- nonba, koronázd meg a ki- rályt!... Jeanne, szabadítsd fel Orléant, mentsd meg a hazát!...” Jeanne az égi parancsnak engedelmessé- ve, mint egy megszállott, megjelenik Vaucouleursben, a járási kapitányságon és közli küldetését. A kapitány egy szót sem hisz a bolond pásztorleánya meséjéből, akit bizonyára az erdei dé- monok kerítették hatalmuk- ba, de amint látja, hogy leg- jobb katonái fanatikusan hisznek a lány égi küldetésé- ben, „veszteni valónk úgy sincs már” mondja, felöltöz- teti hát Jeannet katonaru- hába, lovat ad alája és tisztjeivel elkísérteti a ki- rályhoz, Chinonba. Miután Jeanne felismeri a királyt, aki hogy Jeannet próbára tegye, elrejtőzött udvaron- cai közé, senki nem kétel- kedik isteni küldetésében. A királyba lelket és önbí- zalmat önt, a katonák most már hisznek a győzelemben és lelkészen követik Jeannet Orléans alá. Orléant felsza- badítja az ostrom alól, a királyt Reimsbe viszi és megkoronázza. Compiègne- nél azonban elárulják és az angol-barát Luxemburg gróf csapata elfogja. A gróf át- adja az angoloknak, akik

egyházi törvényték elé ál- litják és mint boszorkányt Rouenban élve elégetik. Ez az ítélet sem segített már az angolok bázszeren- cséjén, mert a franciák, Jeanne d'Arc-tól fellekesül- ve és az ő emlékével, to- vább üzik őket ki az ország- ból és 1453-ban véget ér az a szörnyű kor, amelynek a történelem utólag a „száz- éves háború” címet adta.

Bernard Shaw anélkül, hogy megamisítaná a tor- ténelmet, a saját szemüvé- gén keresztül mutatja be az orléáni szűzet. Szerinte Jeanne d'Arcnak három nagy ellensége volt: az an- golok, a katolikus egyház és a francia nemesség. Fi- nom pszichológiai érzékével Shaw megállapítja, hogy a papok nem azért égették el Jeannet, mert boszorkány volt és az ördögök cimbo- ráit, — hiszen volt alkalmuk meggyőződni arról, hogy Jeanne mélyen vallá- sos —, hanem azért, mert az egyház megkerülésével egyenesen az égiekkel tár- gyalt. Nem vette igénybe a papság közvetítését. Ez főbenjáró bűn volt a közép- kori katolikus egyház ellen. A francia nemesség éppoly ellensége volt Jeannennek, mint az egyház. A csodate- vő pásztorleánya nemcsak, hogy nem közülük való volt, de nem is tisztelte őket. Túl- ságosan öntudatos és népi- vől. Számtalanszor hangoz- tatta, hogy a hadvezérek nem érnek semmit, hogy az egyszerű katonák, az tud leg- kesedni és az fogja meg- menteni a hazát. A francia nemesség adta őt el az an- goloknak. A király maga, aki mindent Jeannennek kö- szönhetett és általa kapta a néptől az „indolens” gúny- név helyett a „győzedel- mes”-t, hálátlan volt hoz- zá, engedte, hogy elégessék. Shaw szindarabjának az alapeszméje: hogyan lesz egy tiszta, ártatlan, romlat- lan lélek a gonoszság áldo- zata. Az egész darabot Shaw színparkozó szellemessége fű- szerezi. Hemzsegnek benne a váratlan, csipős, szarka- sztikus és aktuális megjegy- zések az egyház és a ne- messég felé.

A Kameri Színház a kitű- nő előadásban két embert ünnepel: Bernard Shawt és Orna Poratot.

Orna Porat Jeanne d'Arc szerepével karrierjének e- gyik csúcspontjához érke- zett. És nagyon gyorsan. A fiatal színésznő hat év előtt alijázott, minden héber tu- dás nélkül. Amíg a nyelvet csak a színház tanulta, min- den egyéb foglalkozott,

hogy kitartson, amíg újra a színészi pályára léphet. Közel három éve kapott szer- ződést a Kameri Színházhoz A „Gyémántpatak kisasz- szony”-ban már igen tehet- séges színésznőnek bizo- nyult, különösen derűs, csil- logó hangja fogta meg az embert. Mintha Shaw egye- nesen reá szabta volna Jeanne d'Arc szerepét. Kis- sé fiús alakja, intelligens, finom vonású, egyszerű ár- ca külsőleg is predestinál- ják erre a szerepre. Minden mozdulata a nagy színész- nők ösztönös és egyben ruti- nos megnyilatkozása. Orna Porat legnagyobb színészi ereje hangjában van, ame- lyet hihetetlenül finom nű- anszokig tud modulálni. — Ilyen csodálatosan gazdag árnyalatu, színes és meleg csengésű hangot ritkán hal- lani. A nagy színészek kö- zül, férfiben, Conrad Veid- tnek volt ilyen gazdag vibrá- ciója, minden árnyalat kife- jezésére alkalmas, csodála- tos és feledhetetlen hangja. Látni és hallani kell Orna Poratot nagy, patétikus je- lenetében, amikor bírái előtt védi magát és tiltakozik az életfogytiglani börtön ellen amely elveszi tőle a nap- fényt és a szellőt, a virágok illatát és a pázsit zöldjét... Síró, kislányos, őszinte hangja a köveket is megin- ditja.

Orna Porat Szent Johan- nánál nemcsak a Kameri Színháznak, de az egész iz- ráéli színjátszás fejlődésé- nek fontos állomása. Fel- tehető, hogy Milló ren- dező, al már „specializálta” magát Szent Johannában — két év előtt Zürichben, mint vendégrendező rendezte Shaw darabját — előrelátta ezt az átütő sikert. Csak- nem kivétel nélkül minden szereplő jó a darabban és ez nagymértékben a rendező érdeme is.

Elsősorban Joseph Milló igen érdekes és komoly mű- vészti alakítást ad a király szerepében. Egyetlen hibá- ja, hogy túl cényi felfogá- su. Milló királyi cinikus és féltékeny egyszemélyben és túl van maszkirozva. — Shaw VII. Károlyra viszont normálisabb, egyszerűen csak indolens és elfáradt. — Tuvia Grünbaum Baudi- court kapitányban kitűnően alakítja a nyers, vidéki, kö- zépkori potentátot. Cauchon püspök híres figuráját Zál- mában Leibusch személyesíti meg egy nagy színész átér- zésével és különösen ott re- mekel benne, ahol a püspök- ből humánus hangok beszél- nek és tempóják le a ke- gyetlen per menetét. — A reimsi érseket Michael Gor és az inkvizitort Joseph

hogy kitartson, amíg újra a színészi pályára léphet. Közel három éve kapott szer- ződést a Kameri Színházhoz A „Gyémántpatak kisasz- szony”-ban már igen tehet- séges színésznőnek bizo- nyult, különösen derűs, csil- logó hangja fogta meg az embert. Mintha Shaw egye- nesen reá szabta volna Jeanne d'Arc szerepét. Kis- sé fiús alakja, intelligens, finom vonású, egyszerű ár- ca külsőleg is predestinál- ják erre a szerepre. Minden mozdulata a nagy színész- nők ösztönös és egyben ruti- nos megnyilatkozása. Orna Porat legnagyobb színészi ereje hangjában van, ame- lyet hihetetlenül finom nű- anszokig tud modulálni. — Ilyen csodálatosan gazdag árnyalatu, színes és meleg csengésű hangot ritkán hal- lani. A nagy színészek kö- zül, férfiben, Conrad Veid- tnek volt ilyen gazdag vibrá- ciója, minden árnyalat kife- jezésére alkalmas, csodála- tos és feledhetetlen hangja. Látni és hallani kell Orna Poratot nagy, patétikus je- lenetében, amikor bírái előtt védi magát és tiltakozik az életfogytiglani börtön ellen amely elveszi tőle a nap- fényt és a szellőt, a virágok illatát és a pázsit zöldjét... Síró, kislányos, őszinte hangja a köveket is megin- ditja.

Orna Porat Szent Johan- nánál nemcsak a Kameri Színháznak, de az egész iz- ráéli színjátszás fejlődésé- nek fontos állomása. Fel- tehető, hogy Milló ren- dező, al már „specializálta” magát Szent Johannában — két év előtt Zürichben, mint vendégrendező rendezte Shaw darabját — előrelátta ezt az átütő sikert. Csak- nem kivétel nélkül minden szereplő jó a darabban és ez nagymértékben a rendező érdeme is.

Elsősorban Joseph Milló igen érdekes és komoly mű- vészti alakítást ad a király szerepében. Egyetlen hibá- ja, hogy túl cényi felfogá- su. Milló királyi cinikus és féltékeny egyszemélyben és túl van maszkirozva. — Shaw VII. Károlyra viszont normálisabb, egyszerűen csak indolens és elfáradt. — Tuvia Grünbaum Baudi- court kapitányban kitűnően alakítja a nyers, vidéki, kö- zépkori potentátot. Cauchon püspök híres figuráját Zál- mában Leibusch személyesíti meg egy nagy színész átér- zésével és különösen ott re- mekel benne, ahol a püspök- ből humánus hangok beszél- nek és tempóják le a ke- gyetlen per menetét. — A reimsi érseket Michael Gor és az inkvizitort Joseph

Levél a sziklához

Kedves barátom Michael!

Tudom, hogy néhány hét óta a szemrehányó tekinte- tek és az éles megjegyzések keresztüzzében állsz, ezért már eleve biztosítalak: nem azért írok Neked, hogy le- beszéljek „szélsőbaloldali” felfogásokról. Semmi érte- lét nem látom annak, hogy csatlakozzam azokhoz, akik rá akarnak bírni: térj vissza a cionizmus kebelére és tá- volodj el elvbarátaidtól, amikor irigyelésre méltó ideoló- giái alapokat ugysis képtelenség megrendíteni. Te vagy a Nagy Szikla, Michael, a Gibraltár-foka. Téged nem érde- kelnek a nap kis ügyei (vérvád) mert világszemléleted glo- bális. Te nem hiszel a valóság délibábjainak, hanem csak annak, amit Te magad, saját szeméddel olvastál az ideo- lógiai könyvekben. Te nagyon jól tudod, hogy a kínai parasztok életszínvonalát nem lehet felemelni anélkül, hogy az öreg zsidó kereskedőket ki ne telepsítsék Buda- pestről és aki e tételben kételkedik, nem egyéb a szemé- ben, mint a reakció ügynöke, polgári csökevény, vagy öreg budapesti zsidó kereskedő. Ezért én azt mondom, hogy Te csak mardj meg szélsőbalnak és ne engédjél az izrá- eli közvélemény terrorjának, nem Te vagy az első, aki megelőzte korát, lám, Galilejoff orosz akadémikuson is nevettek, amikor fölfelezte „hogy mozog a föld...” Nem kell erőltetni a dolgot. Lo roce — lo cárich, ahogy az itteniek mondják. Maradj a balszálon.

En ugyanis megértelek. Nehogy azt hídd, hogy Te vagy az egyetlen, aki a kivézető utat keresi. Jómagam is többször feltettem a kérdést magamnak: milyen vilá- gszemlélet ajánlatos a mai totális időkben azon intelligens ember részére, aki minden áron szeretne életben marad- ni? Számba vettem az összes lehetőségeket, amelyeket a földgolyó két világtája nyújt az embernek és a követ- kező eredményekre jutottam:

Az ember lehet, például, kapitalista, kapitalista or- szágon. Ennek a megoldásnak viszont az a hátránya, hogy orosz megszállás esetén kiteleptik az embert. Ebből következik, hogy ajánlatos volna kapitalistának lenni a Szovjetunióban, mert az már átesett az orosz megszállá- son, de ez természetesen nem végrehajtható abban a birodalomban, ahol a gyakorlatban nincs különbség ember és ember között. (Elméletben még vannak dargák.) Ezzel szemben áll a lehetőség, hogy az ember igenis kommu- nista legyen a Keleten, de sajnos a használat közben ki- derült, hogy ez sem biztosít teljes immunitást a várat- lan természeti csapások ellen. Marad tehát a negyedik megoldás: kommunizmusnak lenni Nyugaton. Es ez tényleg a legbiztosabb. Ugyszólván kockázat nélküli. Ha jönnek az oroszok: kivánatos bennszülőttek vagyunk, míg a föl- szabadításajánlatos eltolódása esetén semmi bajunk nem eshet a bággyadt és erőlen polgári demokrácia rendse- rében. Legfeljebb leveleket írnak az embernek. Az má? Csak írjanak.

(Elnézéset kérem, Micháel, hogy az egyszerűség kedvéért csupán „kommunistákról” és „kapitalistákról” beszéltem, de én úgy tanultam annak idején, hogy át- menet (harmadik ut) nincs, vagy kommunista az ember, vagy a kapitalizmus szállásainál. És miután Te nem csinál szálást a kapitalizmusnak, hanem fordítva, őt csinálnak, Neked, maradt a kommunizmus.)

Es még valami. Okos ember dialektikusan építi jövő- jét. Már Macchiavellinsky megírta, hogy mindig az erő- sebb félnek van igazsága, a dolgok természeténél fogva. Es ezen a téren is Veled az igazság.

Nézzük a dolgokat perspektivikusan, nagyvonalúan. A világ jelenleg két gigantikus táborra oszlik. Az egyik a kommunista tábor, a másik az antikommunista. A kommunista tömb a földgolyó hatalmas részét tartja befolyása alatt és uralkodik egész Amerikán, Ausztrálián, Afrikán, Nyugateurópán és Izraelen. Ezzel szemben az antikommunista front csak viszonylag kisebb területeket tart hatalmában, mint a Szovjetunió és a Népi Demokrá- ciák.

Erre a tényre akkor döbentem rá először, amikor szemtanuja voltam egy telavivi kommunista tüntetésnek. A szélsőbaloldali tüntetők ugyszólván kivétel nélkül a szovjet befolyásos kivüleső területekről alijáztak, több- nyire keleti zsidók voltak és magad fajta izráeli ideológus- sok, akik meggyőződésüket a legbiztosabb forrásból, az Al Hamismárból merítik. Ezzel szemben azok a járóke- lők, akik elementáris dühvel vetették rá magukat a tü- netőkre, azok mindnyájan olyan zsidók voltak, akiknek még sikerült a kommunista országokat elhagyniok...

Igy van ez Micháel. Az elmúlt évek folyamán kial- kult a Nyugaton a kommunista és szimpatizáns tömegek fanatikus tömbje, amely az amerikaiak pókhendi modora után itélve Keletről várja az igazságot. Ezekkel a vad kommunista tömegekkel szemben nem áll egyéb össe- kovácsolt erő, mint a jelenleg kommunista rendszerben élő országok lakosságának maroknyi, elszánt csoportja. És miután a Nyugathoz még mindig aránytalanul na- gyobb tömegek és területek tartoznak mint a kommunista blokkhoz, világos, hogy a küzdelmet előbb-utóbb a kom- münizmus fogja megnyerni...

Tehát ebben is igazad van Micháel. Nem lehet gi- gantikus forradalmakat pusztán zsidó szemézből néz- ni. Es nagyon jól tudom válaszodat az egész levélre: „Ha tényleg olyan rossz Oroszországban — fogod mondani — akkor miért nem csinálnak ott forradalmat?” Es itt me- gint el kell némulnom, mert a dialektikus vitában min- dig alulmaradok.

Tehát semmi okod sincs revideálni álláspontodat. Mo- solyogj továbbra is fölünyesen és ha sor kerül rá, tapos- el bennünket. Kockázat nincs. A magam részéről, a legko- molyabban szólva, szánalmasnak és nevétségnek tar- tom magamat Veled szemben. A locsogó tenger nyaldos- sa Gibraltár fokát.

Egyetlen vigaszom van csupán: azzal, hogy Te kom- münista vagy és annak vallod magad, szembe kerültél a kommunizmussal. A Párt ugyanis megállapította, hogy a zsidóság nem szocialista építőelem, hanem kozmopolita beütésű réteg. A*Te kommunista kiállásod tehát azt akar- ja bizonyítani, hogy a Párt téved. Ez pedig már a reak- ció hangja.

Érted Micháel? Ugye nem. Nem is fontos. A kínai parasztok életszínvonalához hozzátartozik az is, hogy ilyen destruktív leveleket ne írjanak.

Isten veled Micháel!
Irigyellek.

KISHONT FERENC

Jadin alakítják a tőlük meg- repét alakítja a kellő papi szokott szinpadit rutinnal és ridséggel. Altaliban a színészek ösz- játéka kitűnő, ami első fel- ben igen kellemes hat. — Rónai András, Destivet sze-

AP
VARRÓGÉP
(központ) vitás, kin- let. Hari- gépek és Bét Leche- nál.
Varrógépe- nalra. Ár- mann, Tel- da 14, ud
Pelyhet, t- árban ves- tészt vállal- T. A., Rot
Használt- olesón cla- ruzsálem, Ráz.
Használt- nek. Kluge- lem, Suk- Silberman
Eladó! Jó- földi gyár- kocs. Er- Jeruzsálem
Varrógépe- elad: Ing- Jaffa, Bus- 81024.
Ritka alk- adó kiffok- mié, brok- fotelagyak- dió. Cfát,
KU
Dunnájá- készitek, tányosan- veszek. W- Dizengoff
Keltetőgép- atóval, és a na- mann-Rob- Erlanger- szekrényű- Merkazitán- vitás.
Beraktároz- jat Machs- Slomo Ha- 62171. Ma- kentyi kisz-
Tel-Avivb- elvállalunk- zást, szín- lésséggel. üzem, T. Halevavot- pira.
Butorfénye- vára ház- dékre is. E- Sharoni, E- 100 szám.
Biztos exis- állandó (k- kerestetet- ha 3 hét- „Tricorek- ruhakötés- elsősorú s- gép kapha- (volt 15-ös- 10-es autó- leszálni.
KER
Grosz (Gro- T. A., He- ban lakott- adja le ci- részére a k-
Keresem- Sárít Kolo- utcából. U- családot Sz- Címem: Pension „M-
Biederman- betonos, U- Diósi, Hava- Nescher.
Rochlitz La- dokról k- Izgin.
Weisz Sánd- rik Miskol- met a há-
Basch Lud- ról) Tel-Av- Gruby Dav- lem, Máabá- erif 49.

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS-VETEL

VARRÓGÉP MERKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. Harisnyaszemfelszedőgépek és alkatrészek. T. A., Bét Lechem 8., Becáel sarkánál. A2

Varrógépet keresek azonnalra. Ár mellékes. Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 14., udvarban, (11-1).

Pelyhet, tollat legmagasabb árban veszek. Paplankészítést vállalom. Weingarten, T. A., Rotschild 60. A14

Használt szemfelszedőgépet eladó. Oppmann, Jeruzsálem, Machandim, Bét Ráz. A220

Használt gyalupadot venni. Kluger Mayer, Jeruzsálem, Suk Mea-Shearim, Bét Silbermann. A221

Eladó! Jókárban lévő külföldi gyártmányú iker-sport kocsik. Érdeklődni: Schulz, Jeruzsálem, Rech. Rási 17.

Varrógépet, „Singer-t” veszek. Eladó: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Bustrus 12. Telefon: 81024. A5

Ritka alkalom! Sürgősen eladó külföldi új dupla reklámié, brokát-selyempaplanok fotelgályák, nyolclámpás rádió. Cfat, Lamed 16. A202

KULONFELE

Dunnájából pehelypaptant készítek, vattapaplanját jutányosan átalakítom. Tollat veszek. Weismann, T. A., Dizengoff utca 118 szám.

Keltetőgépek automata foratásával, csibemelegítők és a nagyságban. Guttman-Robitsek, Tel Aviv, Erlanger u. 2. Albus jég-szekrényüzem. — Tachana Merkazitnál Szakszerű javítás. A16

Beraktározási bűtörát, áruját Machszanei Jeruzsálem, Slomo Hamelech 3. Telefon 62171. Magyar nyelvű, előzeny kiizsgálás. A222

Tel-Avivban és környékén elvállalunk bűtorpoliturozást, színváltoztatást, felelősséggel. Spitzer politurüzem, T. A., rech. Chovot Halevavot 59., Schunat Shapira. A209

Bűtorfényezést vállalom! Hivásra hához megyek, vidékre is. Kitűnő szakmunka. Sharoni, Bat Jam, Amidar 100 szám. A212

Biztos egzisztencia! Kitiűnő állandó (kényelmes házi) keresetet biztosít magánar, ha 3 hét alatt megtanul „Tricorekord” női, gyermek ruhakötést és szabást, elsőrendű szakértőnél. Kötőgép kapható. Jaffa, 252-es (volt 15-ös) utca 30 szám. 10-es autóbusz, Mansienél leszálalni. A213

KERESÉSEK

Grosz (Groszmann) Eszter, T. A., Herbert Sámuel 6-ban lakott, saját érdekében adja le címét „Lantosné” részére a kiadóba. A224

Keresem Kohn Ernőt és Sárít Kolozsvárról, Téglás-utcából. Ugyanakkor Blum családot Szamosujvárról. — Címem: Kohn Alexander, Pension „Margoa”, Tibériás.

Biedermann Miklóst (vasbetonos, Ungvárról), keresi Diósi, Havasza 149. sz. Doár Nescher. A199

Rochlitz Lacit (Arje) Mándokról keresi Weis Tibi, Izzim. A216

Weisz Sándor asztalost kéri Miskolcra, adja le címét a haifai fiókiadóba.

Basch Ludovic, (Temesvárról) Tel-Aviv, adja le címét Gruby Davidnak, Jeruzsálem, Máabará M'kor Chájim erif 49. A192

LAKÁS - BÉRLET

Egyszobás lakások Keren-Kajjemet-Habima környékén azonnal bérbeadó. Münz, Elenberg & Co., T. A., Javne-u. 34. Tel. 62514. A223

Lakást, bűjt-mesutafót, üzletet, raktárt gyorsan, szigorú diszkreációval közvetít: „Express”, T. A., Merkáz Báálé Meláchá 5., első emelet. Felfogadás: d. e. 10-1, d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760. A226

Lakást, üzlethelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor közismert közvetítő irodájához, Tel Aviv, Nachlat Benjámin 39. A6

Lakást, öröklakást, üzletet, raktárt Tel-Aviv, Rámát-Gán és környékén gyors és biztos eredménnyel közvetít: E. Herzfeld, Tel-Aviv (új cím!) Tschernichovsky (Becáel)-u. 6/I. em. (10-1, 4-6). A15

Lakását bérbeadja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A4

Üres szobát keres konyhaszhasználattal Tel-Avivban, idősebb hölgy. „Orthodox helyen” jelígere a kiadóba. A218

Másfél szobás ko. fortos lakás olcsón bérbeadó. Ebner, Herzlia Gimel, Bét Gusz. A201

Átadó üres szoba vizkagylóval, 800 font. Tancosné, Tel Aviv, Tschlenov 13. A205

Alexander G. közvetítőiroda ajánl olcsó lakásokat: Herzlián 2 szobás-luxus 2000 fontért, egyévi lakbérrel; Givatajimbán 2 szobás-luxus 2250 fontért. Felvilágosítás: Tel-Aviv, Alijja 1. sz. 3-as szoba. A214

Egyszobás-konyhas lakás eladó, azonnal beköltözhető. Natanja, Schunat Ben-Cion, Deutsch makoleit. A185

Eleserélném Kfar Atda-i (egyszobás, konyha, fürdőszoba, előszoba) sikunomat hasonló jeruzsálemi vagy környéki. Érdeklődni jeruzsálemi fiókiadóban. A183

OKTATÁS

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában, T. A., Allenby 116. sz. - Tel. 6040. Magánórák. - Oktatás magyarul is. A22

Női- és gyermekruhaszabást, modelltirást, legújabb divatuonalvezetést tanuljon **ZISZOVCISNAL**, Tel-Aviv, Lessing 14. Gordon mellett. 4-es autóbusz. K8724

Táncolni tanulni? Hans Guthnal, T. A., Ben Jehuda utca 64. A9

Prof. Leon tánciskolája, Tel-Aviv, Sheinkin utca 17. Csoportos és egyéni tanítás. Modern táncok. A95

Könyvek — könyvtárak
Magyar kölesonkönyvtár, Bát-Jám, Jerusálajim u. 2. Válogatott könyvek a világitradalom remekeiből. A233

JÓ ES UJ KÖNYVEKET olvashat Jám bor Eliseva kölesonkönyvtárból, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A1

Jó könyvet szeret olvasni? **HADASH!** - Manheim szótárak? **HADASH!** - Eladókönyve van? **HADASH!** - A legjobb kölesonkönyvtár **HADASH!** T. A., Hajarkon 59. Allenbytől hatodik ház.

Eladom 100 magyar, 100 német, 30 román könyvet. Ungár, Rosh-Piná. A228

Levelzés — házasság

34 éves fiatal ember, jömegejelenésű, magas, jó családból, volt kereskedő, jelenleg állásban, — keresi jólszituált, lakással rendelkező, cseinos, házias nő ismeretségét 30-ig, házasság céljából. Benőülés előnyben. „A 163” jelígere a kiadóba.

Jömegejelenésű, dolgozó nő megismerkedne lakással rendelkező, dolgozó úrral 36-45-ig, házasság céljából. Cim: Advertising Centre, Haifa, Herzl-u. 40 sz. „3277” jelígere. A226

Megnyerő külsejű, dolgozó nő, lakással, házasság céljából megismerkedne intelligens, dolgozó emberrel. Levelek: Advertising Centre, Haifa, Herzl-u. 40., „3276” jelígere.

39 éves vagyok, egzisztenciával, lakással rendelkezem. Felsőgűl vennék 35-ön aluli, szolid lányt. — Leveleket: Rösler, Petach-Tikva, Ichilov 4. címre kérek. A210

Ki lenne élettársa 54 éves, finomlelkű, cseinos uriaszszonyinak, kellemes otthonában. „Házasság” jelígere a kiadóba. A211

Megismerkedném házasság céljából 40-45 körűli uriemberrel, akinek lakása és egzisztenciája van. Leveleket „Komoly” jelígere a haifai fiókiadóba, Schapira 13. kérek. A198

Egyedülálló 45 éves asszony lakással Natanján, hozzáilló férfi ismeretségét keresi. — „Házasság céljából” jelígere a kiadóba. A206

Középkorú, egyedülálló nő házasság céljából megismerkedne 40-45 éves férfivel. „Gyermekesterető” jelígere a kiadóba. A190

Haifai apróhirdetések

Detektívregénytől a legmodernebb irodalomig megtalál mindent SAMUEL kölesonkönyvtárában. - Könyveket veszek. Haifa, Herzlia 7, udvarban. A19

Veszek magyar könyvet könyvtár. — Modern Magyar Kölesonkönyvtár, Haifa, Herzl 61. Signon. A3

Elsőrendű, perfekt szabásznő (nőruha) elhelyezkedne Megkeresések: „1-77” jelígere, Uj Kelet haifai fiókiadóba, Shapira 13. A230

„Vitos” szemfelszedőgép, vadonatúj, eladó. (Megtanítjuk) Ripstos, Haifa, Herzl 88/II. A229

Edénynyagkereskedés közreműködő társat, vagy bevezetett ügynököt keres. — „Házartási” jelígere haifai fiókiadóba. A204

Most festesse lakását-bűtorát, szépen, olcsón, részletre is, az ország bármely részében. Rosenfeld György, Haifa, Herzl 64. (Kochavi illatszertárban.) A200

Szeművegek, órák, ékszereladása, javítása, leszállított áron: Feldmann, Haifa, Arlozoroff 3. A217

Szeművegek, órák, ékszereladása, javítása, leszállított áron: Feldmann, Haifa, Arlozoroff 3. A217

Haliszai kölesonkönyvtár értesíti kedves közönségét, hogy könyvállományát többszáz új magyar regénnyel felfrisítette. - Petschauer, Haifa, Rech. Gimel 4. A215

LLAS - FOGLALKOZAS
Házvezetőnő, egésznapifoglaltságra keres jeruzsálemi uricsalád. Délelőtt főzés, délután gyermekekkel való foglalkozás. Ajánlatokat: POB 1341, Jeruzsálem. A195

Azonnalra keres elsőosztályu fodrásznőt, elsőrangú üzlet Jeruzsálemben. Csak jó mukearök jelentkezzenek. Ajánlatokat jeruzsálemi kiadóba, Javetz-u. 2. A219

Water Planning For Israel Ltd.

Hakirya, „A” Street

Tel-Aviv

*

Applications are invited for vacancies on the permanent staff of the technical department at Tel Aviv.

1. Civil engineers (2) — for structural design work.
2. Civil or mechanical engineers (2) — for design of steel and concrete pipe lines.
3. Mechanical engineers (2) — for design of pumping stations.
4. Electrical engineer (1) — for design of automatic control and allied equipment.

Above-listed vacancies are open for junior engineers being graduates of Haifa Technion or equivalent colleges.

Applicants are requested to call at the office at: 19, Haaliya Street (2nd floor) Tel-Aviv Tel. 67614.

PÉNZT Lombard Tiferet T. A., Rotschild 31.

folyósít ékszerre és minden értékre. Vezető: RAJNA DÁVID, ékszerész, a budapesti zálogházak v. becsűse (8-5-ig) Tiferet-ház.

Fontos közlemény

egy magyar-zsidó mezőgazdasági település ügyében

A Hitachdut Olk Hungaria országos központja ezúton hozza az összes érdekeltek tudomására, hogy szervezés alatt áll az ország központjában egy tisztán magyarajkuakból álló mosáv. A mosávra kivételes esetekben és korlátozott számban nötleket és 40 évnél idősebbeket is felvesszünk. A telepítési hatóságok a tagoknak az első naptól kezdve belső munkát biztosítanak. Jelentkezés és felvilágosítás a HOH helyicsoporthoz:

- TEL AVIV: Lilienblum 33.
JERUZSALEM: Haneszicha Mária 11.
HAIFA: Arlozoroff 3/a.
RECHOVOT: Rosner Salom, Herzl-u. 192.
NATANJA: Löwe Eljáhu, POB 90.
LUDD: Hubert Julius, Rech. Hé 62.
MIDAL GAD: Berger Dávid
CHEDERA: Kahane Mordecháj,
Rech. Rotschild, Kupat Cholim mellett
PETACH-TIKVA: Friedmann Dávid, Montefiore 48.
BEER-JAKOV: Reinitz Salom
JELENTKEZESI HATÁRIDŐ: 1953. JANUÁR 31.
Csak a helyicsoporthoz utján fogadunk el jelentkezéseket
HITACHDUT OLEJ HUNGARIA
ORSZÁGOS KÖZPONT
K231

Elárusító(nöt)

aki ivritül beszél, azonnalra

felvesz bűtorüzlet. „D O M U S” JERUZSALEM, Julians Way 3.

BUTORAT KICSERELNI

LAKASAT új és külföldi bűtorral BERENDEZNI

BODNER

JAFFA 289 utca 18 sz., fogház mellett. Telefon: 80706. K 7682

Karposmunkát

matrac-átdolgozást főkéletesen, jutányos árban végez házánál, vidéken is: HERZL, Bné-Brák, Rech. Jehosua, Bét Reiss.

MIRJAM KOZMETIKA

T. A., Hájarkon 44. szám Gyors és eredményes szeplőkúra, garanciával. Pattanásos arcok speciális kezeléssel biztos eredménnyel. Végleges hajeltávolítás. Szépségápolás.

TÁRS

Női fodrász kitűnő hajfestő és daueroló specialista, be-társulna bevezetett üzletbe bárhol az országban. Megkeresések: 1-78” jelígen, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A231

DELKON

METAL WORKS

Ltd.

Melegreślő specialis-ták. — Munkateljesít-mény 140 tonnái. Sa-ját stancnikészítő mű-hely. — Automata esz-tergályozás 1½-ig.

Ramat Gan, POB 105. K189
Telefon: 7381.

Jó könyvet DAAT-tól

kizárólag olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvvel bővült. Magyar könyvekért jó árat fizetünk. TEL-AVIV, Rotschild 86.

PELYHET VESZEK

Európai kombinált szekrények kaphatók.

BUTOR vétel, eladás. FRIEDMANN, T. A., King George 69.

-RÁDIÓ-

PÉNTEK

6.30: Máh tovu, 6.35: tor-na, 6.45 zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hanglemezek, 7.59: hí-összefoglalás, 10.30: szóra-koztató zene, 11: hangleme-zek, 12.02: híresszefoglalás, a kórházak műsora, 12.30: balett-zene, 13.30: hírek, — 13.48: zongoraszámok, 15: kábbálát sábbát cházándalokkal, 17: klasszikus zene (Grieg és Brahms), 18.15: hírek, 19: zenei gyöngyszem-ek, 19.10: könnyű zene, 20: héber dalok, 20.30: hírek, 21: péntekesti hangverseny, — 22.30: Holbán Eva, Slomo Weissfisch, valamint a Zi-ratron énekkarának és zene karának hanglemezei, 23: híresszefoglalás.

Párhuzamos műsor.

13.45: angol hírek, 14: fran-cia hírek, 16: Benjamin Brit-ten zeneműveiből, 19.30: jid-dis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója.

18.35: Gounod „Faust” ci-mű operájának első felvoná-sa, 19.45: péntekesti hang-verseny, 21: tánczene.

SZOMBAT

7.30: Adon olám és hang-lemezek, 8.30: hírek, 8.40: belföldi dalok, 9: klasszikus zene, 10: zenei találós ver-seny, 11: délelőtti hangver-seny, 12.30: héber dalok, — 13.30: hírek, 13.48: cházán-dalok, 16: könnyű zene, — 16.45: Puccini „Turandot” című operájának 3-ik felvo-nása és Donizetti „Don Pas-qual” c. operájának első felvonása, 18.15: hírek, 19: hámvádlil, 19.25: hangleme-zek, 20.24: Tenách-részle-tek (Jesajáhu 65-66), 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Melávé málká műsor szombati dalokkal, 21.30: belföldi dalok, 22: tánclemezek, 23: híresszefoglalás.

Párhuzamos műsor.

13.45: angol hírek, 14: fran-cia hírek, 16: Arnold Schön-berg szerenádjá. 16.45: klasz szikusok előtti zene, 17.30: hanglemezek, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója.

18.50: hanglemezek, 19: tar-ka zene, 19.35: zenei mozaik, 20.45: tánclemezek.

1953.123 UJ KELET

Harmincezer oléra számítanak 1953 folyamán

A Szochnut hajlandó a kelet-európai zsidó alijáját finanszírozni. A nemzetközi kivándorlási bizottság 2000 európai zsidó alijázásának költségeit vállalta

Hivatalos közlés szerint a Szochnut vezetősége annak lehetőségéről tárgyal, hogy korábbi időpontban tartásuk meg a cionista Akciókomité ülésszakát, amelyet eredetileg ez év májusára tűztek ki.

Ennek az ülésszaknak az volna a főfeladata, hogy állást foglaljon a moszkvai antiszemita támadással szemben és megállapítsa a cionista világszervezet tennivalóit ebben a kérdésben.

A moszkvai támadások — mondotta a hivatalos szóvivő — a Szochnut tárgyalásainak homlokterében állanak és valószínű, hogy már a közeli napokban határozatokat fognak hozni.

Az Akciókomité ülésszakának gyors egybehívásán kívül felmerült az a javaslat is, hogy a cionista világszervezet más zsidó nemzetközi testületekkel közösen nagyarányú felvilágosító hadjáratba kezdjen világszerte.

Időközben rendkívül sok spontán nyilatkozat érkezik a világ minden cionista központjából, amelyek elítélik a Prágában lefolyt antiszemita és cionistaellenes kirakatpárt.

A továbbiakban a szóvivő a folyó évi alijja problémáival foglalkozott és elmondta, hogy Párisban 12 ország Szochnut-megbizottai megbeszélést tartottak, amelyen megállapították, hogy 1953-ban mintegy 30 ezer zsidó fog alijázni Észak-Afrikából és Európa egyes országaiból.

A konferencia, amelyen J. Ráfael, a Szochnut alijjaosztályának vezetője elnököt, határozatot fogadott el arról, hogy felszámolják az összesen nyolcezer lelket számláló déltiszti gátlót és rövidesen alijjaztatni fogják.

A szóvivő azt is közölte, hogy azoknak az indiai oléknak a 60 százaléka, akik hosszú útlejáratok után visszavándoroltak Indiába, kérvényt adtak be, hogy új

5713 Svát 7, péntek
1953. január 23.
Gyertyagyújtás ideje: 4.48
5713 Svát 8, szombat
1953. január 24.
Heti szakasz: Bo.
Szombat kimenetel: 5.38.

A Magyarországi Mizrachi Asszonyok január 31-én, Mocsé Sábát 1/2-8-kor rendezik meg szokásos Tü-Bisvát estjüket, a tel-avivi Allenby főtemplom Szináj-termében. — Az est ünnepi szónokául dr. Weiss Pál v. debreceni főrabbiat sikerült megnyerni. — Juszt Jozsef és Steinmetz Alter aktuális kérdések megvitatásával járulnak hozzá az est programjához. — Szeretettel meghívjuk barátainkat és szimpatizásainkat, kellemesnek és sikeresnek ígérkező rendezvényünkre. A234
Kfar Jibne-ben állami sorsjegyet vásárolhat: E. Jakobsohn Uj Kelet árusító-nál. A225

KOMPRESSZOR-, TRAKTOR- és BAGER tulajdonosok saját érdekében, jelentkezzenek HAKOMPRESSOR-nál T. A., King George 32. Telefon 3596

Eladó luxustakások 2 1/2 és 2 szobások bájtit-mesutáiban, Trumpeldor 44. sz. a. (Mugrábinál). Beköltözhető egy hónap múlva. Érdeklődés a helyszínen, naponta d. u. 4-5, vagy Kastan, Givat Rám-bám, a Corchánia mellett, délután 4-6. K202

8 UJ KELET 1953 I. 23.

ból visszatérhessenek Izraelbe. Ezek a zsidók a Ené Jiszraél törzs tagjai, amelyek lélekszáma 15 ezer. A törzs tagjainak nagy többsége Bombayban él és az indiai zsidóság kétharmad részét képezik.

Páris, (UP). A Szochnut párisi irodája, amely az alijja európai központi vezetőségének számít, tegnap közölte, hogy a Szochnut hajlandó a vasfüggöny mögötti országokból jövő zsidók teljes alijjaköltségeit fedezni.

Az alijjaosztály vezetője tegnap Nyugat-Berlinbe repült, hogy a helyszínen tanulmányozza a fejleményeket és előkészítse a menekültek esetleges alijját.

Hír szerint a Kelet-Német-országból átmenekült zsidók közül máris sokan kértek, hogy tegyék lehetővé Izraelbe való jutásukat.

Genf (AFP). — Az UNO-hoz csatolt nemzetközi kivándorlási bizottság meg egyeztetést kötött az izraeli kormánnyal, amely szerint a bizottság hozzá fog járulni kétezer európai zsidó menekült alijjájának költségeihez. A meg egyezés a kivándorlók két csoportjára vonatkozik: azokra, akik már az alijja szándékával érkez-

Üresen állnak az új olefikunok, mert a tulajdonosok nem tudják a magas építési árat megfizetni

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától) — Az építkezési vállalkozók köréből származó értesülés szerint az új olefikunok épülő sikunok ára az utóbbi időben már elérte a 2800 fontot. Az összeg egy részét, — 1000—1200 fontot — a kincstár és az építkezési vállalkozók előlegezik, 1500 fontot pedig az oléknak kell előteremtienie, amire a munkanélküliség követhetéseben csak kevesen képesek. Ez az oka annak, — állítják a vállalkozók, — hogy sok felépített lakás áll most üresen. 1950—51-ben a standard lakás ára fokozatosan 1200 fontról 1800-ra emelkedett, de akkor is a kormány 600, a vállalkozók pedig 200 font jelzálogkölcsönt adtak a telépülőeknek. Az 1953-ban olék részére felépítendő lakásegységeket 15 ezerre becsülik és az árat a lakások méreteinek csökkentésével akarják olcsóbbítani. A vállalkozók szerint nincs rá remény, hogy a kormány nagyobb összegeket szenteljen az olék sikunok felépítésének elősegítésére, mert az állami költségvetés, amely most a

tek Franciaországba, vagy Olaszországra és olyan szer-mélyekre, akik a háború után Európában akartak letelepedni, de feladták szándékukat és most Izraelbe akarnak vándorolni.

AZ ARABOK TAPSOLNAK A MOSZKVAI VÁDAKNAK

(Elsőoldali cikk folytatása.)

ország a modern antiszemita-tizmus szülőföldje. A „pogrom” orosz szó és még Hitler is az orosz történelemből ismerte meg az antiszemita-tizmus politikai előnyeit. Ugy látszik, — folytatta Lehmann, — Sztalin rájött, hogy nem lehet minden rossz csak az amerikai imperialistáktól való.

A szenátor végül arra hívta fel a figyelmet, hogy a fajai előítéletek, igazságtalanság és embertelenség elleni küzdelem csak akkor lehet eredményes a közeljövőben, ha magában az Egyesült Államokban is folytatják a harcot ezen jelenségekkel szemben.

A szovjetdiplomácia a Közelkeleten London (UP). — A közle-keleti szovjetdiplomata-k

belső kiegyensúlyozottság el-vére épül, ezt nem engedi meg.

A dollár-front árfolyam megváltoztatásának következtében főleg az olé sikun-építkezések drágultak meg, mert az építkezési anyag hivatalos ára háromszorosára emelkedett és a munkabér-emelkedést is főleg az olé sikun-építkezések sany-leték meg, mert a magán-építkezésben már régóta lényegesen magasabb munkabéreket fizettek, mint a hivatalos tarifa.

Különálló zsidó hitközséget állítottak fel Kelet-Berlin részére

Berlin, (UP). A kommunista hatóságok tegnap különálló zsidó hitközséget állítottak fel Kelet-Berlinben és annak elnökévé Martin Riesenburger neveztek ki, aki néhány nap előtt között nyilatkozatában tagadta az antiszemita létezését Kelet-Németországban és kijelentette, hogy csak a fasiszta Nyugat-Németországban fenyegeti veszély a zsidókat.

Bernstein miniszter a gazdasági és politikai dogmatizmus ellen beszélt

Mindenekelőtt az állam költségvetését kell a kormány-nak megoldania a külföldi és belföldi valuta problémáin keresztül

Dr. Perc Bernstein ipari és kereskedelmi miniszter tegnap délután a jeruzsálemi kereskedelmi kamaraközpontján előadást tartott az ország aktuális gazdasági problémáiról.

— Senkisé nem vonhatja kétségbe — mondotta dr. Bernstein — a kormányt az a jogát, hogy a gazdasági politika irányelveit megállapítsa. Óvakodni kell azonban a dogmáktól, mert csak is dogmákkal nem lehet gazdasági és politikai problémákat megoldani és minden rendszert annak eredményei kell, hogy igazoljanak. Az eddigi gazdasági rendszer eredményei nem voltak elégtelők.

— A kereskedők körében — folytatta a miniszter — vannak olyanok, akik a kereskedelem szabadságának a hívei, olyanok is akadnak azonban, akik félnek ettől a szabadságtól, mert a leg-súlyosabb ellenőrzés ideje alatt is biztosították részük-ért a hasznát, míg a kereskedelem szabadsága rizikóval jár. De mindenekelőtt az állam költségvetésének kérdését kell megoldani a külföldi és belföldi valuta problémáin keresztül és a jelenlegi kormány ezt teszi most, amikor az állami apparátus csökkentését mérlegeli, a termelés kiadásait, valamint az elsőrendű közszükségleti cikkeket szubvencionálásának kérdését tanulmányozza.

Jeruzsálem kérdéseiről szólva a miniszter rámutatott arra, hogy a kormány-nak és a Kneszetnek Jeruzsálembe történt áthelyezése volt a legfőbb oka a köz-igazgatási nehézségeknek, a melyeket még ma sem sikerült kiküszöbölni, mert az ország gazdasági központja nem Jeruzsálem.

Kommunisták pere egymás ellen a tel-avivi bíróságon

A tel-avivi járásbíróság tegnap ípolytatta az izraeli kommunista párt két tagja elleni bünper tárgyalását. A pert Lea Csecsik, ugyancsak a kommunista párt volt tagja indította, aki azzal vádolta őket, hogy a kommunista párt orsz. kongresszusán erőszakkal kibotatták a Bét Háam-teromból és e-közben súlyosan bántalmazták.

A régóta huzódó tárgyalás-sora sorra halgatják ki a kongresszus rendezőit, akik elmondották, hogy Lea Csecsiknek nem volt meghívója és ezért utasították ki a terem-ből. A tegnapi tárgyaláson Ezra Abrahami tett vallomást, aki elmondta, hogy másik három rendezővel együtt körül fogta Lea Csecsiket és kikísérte a terem-ből, de a nőt senkisé nem bántalmazta közülük.

Amikor a vád képviselője megkérdezte, mióta tagja a kommunista pártnak, Abrahami megtagadta a választ.

Impresszáriók: B. Gilton - K. Ginzburg LATIN-AMERIKAI BALLET

HAIFA „Armon” Szombaton, január 24-én este két előadás, 6 és 9 órákor. Egész héten minden este 6.30 órákor. DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, jan. 27. és csütörtök, január 29-én d. u. 4 órákor. Jegyek: Ginzburg, Herzl u. 25. sz. és előadás előtt az „ARMON” pénztáránál TEL AVIV UJ MŰSOR!

„RAMA” - RÁMAT GAN szombaton, január 31-én este két előadás, 6 és 9 órákor. Egész héten minden este 6.30 órákor. DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, febr. 3. és csütörtök, február 5-én, d. u. 4.30-kor K232

-SPORT-

A hétvégi sportesemények legnagyobb részét a barátságos labdarúgó mérkőzések szolgáltatták. Minden csapat felvonultatja játékosait a szombati játékok keretében, hogy azok megfelelő formában képviselhesék majd klubjuk színeit a jövő hónapban meginduló bajnokságban. Mert — most már legalább úgy látszik — februárig mégis csak elcsúszhat a szembenálló sportkörök pontok a harcibárdot és megkezdik végre a békés munkát, amire a labdarúgó sportnak égetően sürős szüksége van, már az 1954 évi zürichi világbajnokság miatt is, amelynek előkészületei már mindenütt megkezdődtek.

A Makkabi országos korszárlabda bajnokságának leg jelentősebb mérkőzése ma este 8 órákor kezdődik Tel Avivban, a helyi Makkabi és Jeruzsálem csapatai között. Szombaton délelőtt 11 órákor a Brit Makkabi Atlétai klubja a jeruzsálemi csapattal. A női és ifjúsági kategóriában is több bajnoki mérkőzést rendeznek.

A Hápoél négy birkózó csapata küzd egymással ma este a tel-avivi Hápoél torna csarnokban, a Nachmani u. 4. alatt, az országos Hápoél-csapatbajnokságért. Haifa, Jeruzsálem és Kirját Motakin küldi el birkózót, hogy a tel-avivi versenyzőkkel a kormérkőzés első fordulóját lebonyolítsák.

A szombati labdarúgó-műsorban a legnagyobb érdek-lődés a petach tikvai Makkabi Absalom és a tel-avivi Hápoél mérkőzést kíséri. Ha az idő kedvező marad, a labdarúgás törzsközönsége szép játék szemtanuja lesz.

azzal, hogy es nem tartozik a perhez. — Nem vagyok hajlandó információkat adni a politikai rendőrségnek — mondotta. — Nem vagyunk Moszkvában, vagy Prágában — mondotta erre Arazi ügyvéd, a magánvád megbízottja.

A bíró figyelmeztette a tanut, hogy csak a bíróság hozzájárulásával tagadhatja meg a választ a hozzáté- zett kérdésekre.

A tárgyalás ezzel befeje-ződött és a perbeszédet február elsején tartják meg.

Nordau-emlékést a Makkabéban. A Makkabéban volt budapesti cionista főiskolai hallgatók egyesülete vasárnapi összejövetelét Max Nordau emlékének fog ja szentelni a nagy cionista vezér halálának 30-ik évfordulójára alkalmából. Az emlékezésedet dr. Engelberg Dező tartja, míg Spéter Eva részleteket fog felolvasni Max Nordau írásából. Az emlékeztet 6 órai kezdettel a Passage kávéház külön-termében (Allenby ut 111, Szófé Bonch-épület) tartják meg.

Két új belga tiszt érkezett Izraelbe az UNO-megfigyelőiként. Tegnap repülő-gépen Izraelbe érkezett Marcell Van Horen ezredes és Van Boekstein repülőszázados, a belga hadsereg tisztjei, akik az UNO izraeli ki-rendeltségében fognak szolgálatot teljesíteni, mint a fegyverszüneti vegyesbizottság tagjai. Van Horen ezredes már 1948-ban, Bernadotte gr. meggyilkolása ide-jén tagja volt az UNO izra-eli megfigyelőkarának.

PENETRO Relieves COLD MUSCULAR ACHES AND PAINS. MEGSZUNTEI A HÜLESOKOZTA FAJDALMAKAT.

TEATRON MUZIKÁLI

BEMUTATÓ

1953. január 24-én, szombat este — Kirját Chájim
1953. január 27-én, kedden — Tel-Aviv, „Ohel-Sém”

„Növèrem és én”

Zenés komédia 2 felvonásban (4 kép)

Írták: BERR és VERNEUIL

Színpadra alkalmazta és zenéjét szerette: RALPH BENATZKI. — Ivritre fordította Efráim Dror

Rendezte: Walter Bach; Zenei vezető: Kurt Nikewitz
Zenekar Sacha Parnes; Diszletek: J. Weinheber

Szereplők: Ina Goldenstein, Irene Roszinska, Ruth Chava Olshowsky, Bitush Davidoff, A. Gronowsky, David Hart, Albert Chiskiyahu, Mord. Schulzinger.

Jegyek Tel-Avivban: Schlesinger & Springer, Nachlat Benjamin 2.; Münchhausen, Ben Jehuda 48/a; Rökkoko, Kikar Dizengoff.

LOMBARD HACA FÓN 32 T. A., ALLENBY Mgrábrival szemben, ékszerre és minden értékre 1/9—1, 1/4—1/6-ig.

Jeruzsálemi mozika műsora

EDISON: BRIGHT VICTORY
STUDIO: SEHEREZADE